

SPRAWOZDANIE OPISOWE Z DZIAŁALNOŚCI ARCHIWUM PAŃSTWOWEGO W KALISZU ZA 2015 ROK

1. ZASÓB ARCHIWALNY

1.1. Zmiany w rozmiarze zasobu archiwalnego ogółem.

Stan posiadania Archiwum Państwowego w Kaliszu na dzień 31 grudnia 2015 r. wynosił 1 478 zespołów i zbiorów akt (według numeracji spisu zespołów 1-1482, w tym 4 vacaty), obejmujących 298 191 j.a. (3 528,81 m.b.).

W roku sprawozdawczym przybyło 12 nowych zespołów i zbiorów (715 j.a.; 9,39 m.b.) z tego:

- 6 zespołów przejęto z archiwów zakładowych i składnic akt (148 j.a.; 2,51 m.b.),
- 4 zespoły przejęto w wyniku ustania działalności organizacji społecznych (402 j.a.; 5,2 m.b.),
- 2 zespoły utworzono z darów osoby prywatnej i organizacji społecznej (165 j.a.; 1,68 m.b.).

Równocześnie przejęto dopływy do 99 zespołów i zbiorów o łącznym rozmiarze 7 913 j.a.; 87,64 m.b. W zdecydowanej większości były to przejęcia z archiwów zakładowych i składnic akt (7 220 j.a.; 87,46 m.b.). Pozostałe pozyskano jako dary od osób prywatnych (193 j.a.; 0,18 m.b.). 46 jednostek zostało wydzielonych podczas opracowania powojennego Sądu Grodzkiego w Kaliszu.

Łącznie zasób Archiwum zwiększył się o 8 674 j.a. i 97,03 m.b. W stosunku do 2014 r. ilość nabytków wzrosła o 100%, przy znacznie mniejszym wzroście metrażu (23%). Spowodowane to było kolejnym przejęciem akt sądowych, które stanowiło nieco ponad połowę przejętych akt. W większości były to cienkie akta spraw, stąd tak mały wzrost metrażu. Więcej niż zwykle przejęto akt administracji specjalnej, łącznie 20% ubiegłorocznych nabytków (akta wyborcze i kolejna transza spuścizny Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego w Kaliszu) oraz akt stanu cywilnego i metrykalnych, co wynikało ze zmiany prawa o aktach stanu cywilnego i skrócenia czasu przechowywania w urzędach stanu cywilnego akt małżeństw i zgonów. Wyjątkowo duży odsetek przejęć (ponad 6%) stanowiły akta organizacji społecznych, co związane było z likwidacją dwóch organizacji kombatanckich i przekazaniem akt organizacji Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (szerzej zob. pkt 3.10. Niepaństwowy zasób archiwalny). Tradycyjnie Archiwum prowadziło aktywne zabiegi w celu pozyskania darów od osób prywatnych, choć była to znacznie mniejsza liczba niż w roku ubiegłym (203 j.a. wobec 609 j.a.).

Wśród nabytków na uwagę zasługują kaliskie księgi hipoteczne z lat 1820-2015 (397 j.a.; 23,4 m.b.) oraz akta statystyczne z lat 1978-1991 (1 136 j.a.; 17,5 m.b.). Wartościowe są także materiały Zarządu Wojewódzkiego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, które dostarczają informacji na temat zorganizowanego ruchu turystyczno-krajoznawczego w byłym województwie kaliskim w latach 1975-1991. Z kolei spuścizna Koła Nr 2 PTTK przy Zakładach Elementów Wyposażenia Budownictwa „Metalplast” w Kaliszu z lat 1969-1998 stanowi przykład działalności podstawowej komórki organizacyjnej tej organizacji. Spośród ofiarowanych archiwaliów można wymienić materiały dotyczące Wojewódzkiej Komisji Kwalifikacyjnej dla funkcjonariuszy byłej Służby Bezpieczeństwa w województwie kaliskim z 1990 r. oraz dokumenty (głównie szkolne) i fotografie przekazane na wystawę „Dziecko w archiwaliach”.

Latem 2015 r., zgodnie z zaleceniami Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych, przejęto z kaliskiej Delegatury Krajowego Biura Wyborczego karty z głosowania w wyborach samorządowych z 16 listopada 2014 r. z wytypowanych przez Fundację im. Stefana Batorego obwodów (204 pakiety, ok. 10,8 m.b.). 1 września wszystkie karty, umieszczone w 22 zaplombowanych jutowych workach, razem ze zgodą na wcześniejsze udostępnienie akt, przewieziono do Archiwum Państwowego w Bydgoszczy, gdzie pozostają do dnia dzisiejszego.

Tabela nr 1

1	określenie czynnika		liczba jednostek inwentarzowych	liczba metrów	liczba dokumentów elektroniczn.	liczba plików	rozmiar w GB dokumentów elektroniczn.
2	Nabytki		8 628	97,03	—	—	—
3	ubytki	dokumentacji niearchiwalnej	0	0	—	—	—
4		materiałów archiwalnych	0	0	—	—	—
5	opracowanie zasobu (bez uwzględnienia zniszczonej dokumentacji niearchiwalnej)		46	0	—	—	—
6	inne (korekta ewidencji)		0	0	—	—	—
7	RAZEM:		8 674	97,03	—	—	—

1.2. Depozyty archiwalne.

Archiwum Państwowe w Kaliszu nie posiada obcych depozytów.

Tabela nr 2. Rozmiar depozytów

Rozmiar depozytów ogółem		Zmiany w rozmiarze depozytów w ciągu roku	
jednostki inw.	metry	jednostki inw.	metry
—		—	

Tabela nr 3. Ważniejsze depozyty

l.p.	określenie depozytu	rozmiar depozytu		określenie okresu przechowywania
		j.inw.	m.	
	—	—	—	—

1.3. Zasób opracowany ogółem

Na zasób opracowany Archiwum Państwowego w Kaliszu składa się 146 849 j.a. co stanowi 1 960,83 m.b. (42% całości zasobu w przypadku j.a., 56% w przypadku metrażu). W zdecydowanej większości są to materiały aktowe (98%).

Tabela nr 4. Rozmiar zasobu opracowanego

	rodzaj materiału archiwalnego	zasób opracowany ogółem				
		metry bieżące	jednostki inwentarzo we	liczba dokumentów elektronicznych	liczba plików	rozmiar w GB
1.	materiały aktowe (tekstowe elektron.)	1 953,93	143 793	—	—	—
2.	dokumenty pergaminowe i papierowe	0	1	—	—	—
3.	dokumentacja techniczna	0	0	—	—	—
4.	materiały kartograficzne	0,32	87	—	—	—
5.	fotografie	0,80	652	—	—	—
6.	filmy	0	0	—	—	—
7.	nagrania dźwiękowe	0	0	—	—	—
8.	pieczęcie	0	14	—	—	—
9.	inne (plakaty, afisze, druki ulotne)	5,78	2302	—	—	—
10.		1 960,83	146 849			

1.4. Opracowanie zasobu archiwalnego w roku sprawozdawczym

W okresie sprawozdawczym, na zaplanowane 5 574 j.a. (12,13 m.b.) opracowano 8 046 j.a. (25,92 m.b.) w tym:

- opracowano całkowicie – 3 724 j.a., 18,86 m.b.
- zinwentaryzowano – 4 322 j.a., 7,06 m.b.

oraz 760 j.a., 7,06 m.b. zewidencjonowano.

W 2015 r. opracowano całkowicie zespół akt: Sąd Grodzki w Kaliszu z lat [1933] 1945-1950 [1965]) w ilości 3 010 j.a., 6,7 m.b. Do ww. zespołu sporządzono wstęp, który wraz z inwentarzem przedłożony został i zatwierdzony na Komisji Metodycznej w Poznaniu. Dodatkowo akta zespołu oznakowane zostały pieczęcią własnościową Archiwum. Opracowano niewielkie dopływy do 62 zespołów w ilości 714 j.a., 12,16 m.b., które opracowano w momencie przejścia do Archiwum (są to głównie akta metrykalne i stanu cywilnego oraz administracji ogólnej).

W 2015 r. zinwentaryzowano akta Sądu Grodzkiego w Jarocinie ([1883] 1929-1939 [1948]) w ilości 4 174 j.a., 6,77 m.b. oraz wyłączone w trakcie opracowania Sądu Grodzkiego w Kaliszu ([1933] 1945-1950 [1965]) akta: Sądu Powiatowego w Kaliszu (1951-1975), Sądu Okręgowego w Kaliszu (1945-1950), Sądu Okręgowego w Kaliszu (1919-1939), Sądu Obwodowego w Kaliszu (1939-1945) i Sądu Grodzkiego w Ostrowie Wlkp. (1945-1950), ogółem 148 j.a., 0,29 m.b.

Uporządkowano i zewidencjonowano przejęte materiały organizacji społecznych m.in. Stowarzyszenia Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę Oddział Terenowy w Kaliszu, Związku Więźniów Politycznych i Represjonowanych Okresu Stalinowskiego Zarząd Naczelny w Kaliszu, PTTK oraz pochodzące z darów, łącznie 760 j.a. (7,06 m.b.).

Rozpoczęto meliorację zespołu Liceum Pedagogiczne w Kaliszu (175 j.a.).

Tabela nr 5. Bieżące opracowanie całkowite oraz bieżąca inwentaryzacja

1	rodzaj materiału archiwalnego	opracowano całkowicie		zinwentaryzowano	
		metry	Jednostki inw.	metry	jednostki inw.
2	materiały aktowe	18,86	3 724	7,06	4 322
3	dokumenty pergaminowe i papierowe				
4	dokumentacja techniczna				
5	materiały kartograficzne				
6	fotografie				
7	filmy				
8	nagrania dźwiękowe				
9	pieczęcie				
10	inne				
11	RAZEM:	18,86	3 724	7,06	4 322

W 2015 r. kontynuowano prace związane z indeksowaniem Akt stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej Dobrzec. Zindeksowano 7 j.a., sporządzono 5 805 rekordów.

Cały zasób Archiwum jest zewidencjonowany. Archiwum posiada 1 063 inwentarze książkowe, 2 inwentarze kartkowe (pieczęci oraz map i planów), 297 spisów zdawczo-odbiorczych, 194 spisów roboczych i 1 protokół zdawczo-odbiorczy (kart z głosowania z wyborów samorządowych z 2014 r.).

Wśród pomocy archiwalnych wyższego rzędu najwartościowszych jest 31 indeksów. Do zindeksowanych zespołów należą m.in. Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej św. Józefa w Kaliszu i Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej św. Mikołaja w Kaliszu z lat 1875-1913, akta czterech notariuszy z okresu międzywojennego oraz akta Nadzoru Budowlanego miasta Kalisza z lat 1917-1950.

Przygotowano środki ewidencyjne udostępnione na Europejskim Portalu Archiwalnym w listopadzie 2015 r. dla 219 zespołów archiwalnych, obejmujących 45 073 j.a. (m.in. wszystkie akta metrykalne i stanu cywilnego, Akta miasta Kalisza, Naczelnik Powiatu Kaliskiego z okresu I wojny światowej czy Wojewódzki Urząd Statystyczny w Kaliszu).

Zbiór mikrofilmów składa się z mikrofilmów akt z własnego zasobu (akta metrykalne i stanu cywilnego) oraz akt z Archiwum Państwowego w Poznaniu (m.in. kaliskie księgi ziemskie i grodzkie).

1.5. Zasób w toku opracowania

Tabela nr 6

	nazwa zespołu	rok początkowy oraz przewidywany rok końcowy opracowania	
1.	Sąd Grodzki w Jarocinie	2015	2016

Archiwum preferuje w swoim opracowaniu zespoły o charakterze własnościowym i genealogicznym cieszące się zainteresowaniem użytkowników. Opracowanie tego rodzaju materiałów jest pomocne również przy przeprowadzaniu kwerend przez pracowników.

2. TECHNICZNE ZABEZPIECZENIE ZASOBU

W ciągu całego okresu sprawozdawczego trwały planowe, końcowe prace nad porządkowaniem i zabezpieczaniem kartoteki ewidencyjno-adresowej miasta Kalisza, które obejmowały kilka rodzajów czynności. Sprawdzone poprawność ułożenia kart w 137 j.a. (kartonach), przy czym 7 j.a. wymagało ponownego ułożenia. Następnie wszystkie karty przepakowano do kartonów bezkwasowych i spaginowano (355 417 stron).

Kontynuowano prace związane z profilaktyką konserwatorską. Odkurzone 3 362 j.a. (41,78 m.b.), łącznie z kartoteką w opakowania bezkwasowe zapakowano 8 980 j.a. (159,42 m.b.), oraz natłuszczono emulsją do regeneracji skóry oprawy 291 ksiąg hipotecznych (16,01 m.b.).

2.1. Konserwacja właściwa.

W konserwacji właściwej skupiono się na konserwacji akt Naczelnika Powiatu Kaliskiego (1914-1918 [1919]), ksiąg Urzędu Stanu Cywilnego Jaraczewo i Urzędu Stanu Cywilnego Góra oraz poszytu Sądu Obwodowego w Odolanowie. Ogółem konserwacji poddano 63 j.a., 2 100 kart.

Tabela nr 7. Prace konserwatorskie

	rodzaj prac konserwatorskich	rodzaje obiektów	liczba kart konserwatorskich	obiekty w sztukach/metrach
1.	Czyszczenie mechaniczne	Księgi - papier maszynowy	377	(3 j.a.)
		Poszyt - papier maszynowy	10	(1 j.a.)
2.	Rozklejenie, rozłożenie księgi	Księgi - papier maszynowy		3 j.a
		Poszyt - papier maszynowy		60 j.a
3.	Kąpiele wodne, tamponowanie	Księgi - papier maszynowy	377	
		Poszyt - papier maszynowy	1 102	
4.	Prostowanie kart	Księgi - papier maszynowy	377	
		Poszyt - papier maszynowy	1 102	
5.	Sklejanie przedarc, wzmacnianie bibułą japońską lub filmoplastem	Księgi - papier maszynowy	162	
		Poszyt - papier maszynowy	626	
6.	Uzupełnianie ubytków	Księgi - papier maszynowy	10	
		Poszyt - papier maszynowy	4	
7.	Dublowanie kart	Księgi - papier maszynowy	82	
8.	Rekonstrukcja księgi	Księgi - papier maszynowy		2 j.a.
		Poszyt - papier maszynowy		1 j.a.
9.	Odkwaszanie	Księgi - papier maszynowy	377	(3 j.a.)
		Poszyt - papier maszynowy	10	(1 j.a.)

2.2. Koszty materiałowe konserwacji właściwej w roku sprawozdawczym.

2 636,31	Zł
----------	----

Zakupiono m.in. filmoplast, bibułę japońską, gąbki lateksowe WALLMASTER do czyszczenia akt, gąbki WISHAB, płyn konserwująco-odkwaszający do dokumentów, emulsję do regeneracji skóry.

2.3. Profilaktyka konserwatorska

Tabela nr 8. Przedsięwzięcia profilaktyczne

l.p.	rodzaj przedsięwzięć	ilość akt w metrach
1.	odkurzanie akt	41,78
2.	umieszczanie akt w pudłach lub teczkach	159,42
3.	kontrola stanu zachowania i warunków przechowywania akt	2 528,81

2.4. Prace introligatorskie

Tabela nr 9. Prace introligatorskie

l.p.	rodzaj prac	sztuki
1.	teczki tekturowe	5
2.	szycie bez szywadła	1

2.5. Inne prace konserwatorskie.

Przygotowano pozostałą część Naczelnika Powiatu Kaliskiego z lat 1914-1918 [1919] do odkwaszenia. Rozszyto 49 j.a., 1 092 kart rozklejono na mokro (pozostałość wcześniejszej „konserwacji”), 1 771 kart wyprostowano żelazkiem, 621 kart podklejono. W lutym 2015 r. cały zespół, tj. 347 j.a. (2,60 m.b.), przekazano do pracowni konserwacji masowej Archiwum Akt Nowych. W chwili obecnej akta są w trakcie odkwaszania.

2.6. Kopie zabezpieczające zasobu archiwum państwowego

W pracowni kaliskiego Archiwum zeskanowano 35 j.a. kart meldunkowych z lat 1898-1932 z zespołu Akta miasta Pleszewa, uzyskując 31 938 skanów. Równocześnie, dzięki dodatkowym środkom z NDAP w wysokości 29 000 zł, firma iNCO sp. z o.o. z Wawrowa k. Gorzowa Wielkopolskiego zdigitalizowała 382 j.a. akt metrykalnych i stanu cywilnego, tj. 70 731 skanów. Usługa obejmował także tworzenie plików użytkowych. Łącznie zdigitalizowano 417 j.a. (102 669 skanów).

Tabela nr 10

rodzaj kopii	Wykonawca	Ilość
skany	APK	31 938
skany	INCO sp. z o.o.	70 731

2.7. Kwota nakładów na odpłatne zlecenia na wykonanie kopii zabezpieczających.

28 709,71	zł
-----------	----

3. NARASTAJĄCY ZASÓB ARCHIWALNY

Archiwum Państwowe w Kaliszu z dniem 31 grudnia 2015 r. nadzorowało 164 jednostki organizacyjne. Spośród nadzorowanych jednostek organizacyjnych 80 – to państwowe jednostki organizacyjne (w tym 56 to urzędy stanu cywilnego), a 84 – to organy samorządu terytorialnego wraz z samorządowymi jednostkami organizacyjnymi. W roku sprawozdawczym została wykreślona spod nadzoru jedna jednostka (Zakład Karny w Kaliszu), natomiast w wyniku reformy sądownictwa objęto nadzorem trzy jednostki organizacyjne (Sąd Rejonowy w Krotoszynie, Sąd Rejonowy w Ostrzeszowie, Sąd Rejonowy w Pleszewie).

3.1. Zaległości w przejmowaniu materiałów archiwalnych.

Tabela nr 11. Rozmiar nieprzejętych materiałów archiwalnych*

rodzaj wytwórcy materiałów archiwalnych	rozmiar materiałów archiwalnych		przyczyny nieprzejęcia
	j. inw.	mb	
Państwowe	—	628,96	W większości przypadków materiały archiwalne wymagają uporządkowania. Część akt sądowych wymaga przeprowadzenia zabiegów konserwatorskich (przegazowania w komorze fumigacyjnej).
Samorządowe	—	323,60	W większości przypadków materiały archiwalne wymagają uporządkowania. Część akt (głównie księgi ewidencji ludności) muszą być poddane zabiegom intrologatorskim.
rozmiar łączny:	—	952,56	

*dane z bazy NADZOR (nie wliczono depozytów)

Na przedpolu archiwalnym pozostaje do przejęcia blisko 1 km materiałów archiwalnych, głównie z sądów (stanowią ok. 70% ogólnej liczby). Archiwum Państwowe podczas kontroli archiwów zakładowych w tych jednostkach zaleca przeprowadzanie właściwej konserwacji akt. Udzielana jest także pomoc przy wyborze firm specjalizujących się w pracach konserwatorskich i intrologatorskich. W jednostkach samorządowych głównym problemem jest uporządkowanie, wg bieżących wytycznych, zgromadzonej dokumentacji w latach wcześniejszych. O ile bieżące przekazywania są pod tym względem prawidłowe, to

jednak najstarsze materiały archiwalne wymagają często ponownego uporządkowania. Dlatego też, zaleca się porządkowanie akt, gdy tego wymagają.

3.2. Skuteczność nadzoru archiwalnego.

Przeprowadzono 30 kontroli ogólnych i 20 problemowych. Ilościowy plan kontroli na 2015 rok wykonano w 77 %. Na rok 2016 przeniesiono 15 kontroli ogólnych i problemowych (zaplanowanych na listopad i grudzień 2015 r.) zgodnie z pismem Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 2 listopada 2015 r.

3.2.1. Stopień realizacji zaleceń pokontrolnych.

Spośród 50 jednostek skontrolowanych w roku 2015 (którym wydano zalecenia w latach 2009-2012) 10 jednostek wykonało zalecenia w pełni, 8 jednostek częściowo, 11 ich nie wykonało, a 21 jednostek (głównie USC) nie miało wydanych zaleceń pokontrolnych.

3.2.2. Szacunkowy zakres stosowania przepisów kancelaryjnych i archiwalnych.

Spośród 50 jednostek skontrolowanych w roku 2015 stwierdzono, że we wszystkich jednostkach są przestrzegane przepisy kancelaryjno-archiwalne oraz nie występują rażące nieprawidłowości.

3.2.3. Prawidłowość brakowania dokumentacji niearchiwalnej.

Spośród 50 jednostek skontrolowanych w roku 2015 brakowanie regularnie przeprowadzają 23 jednostki, natomiast 7 nieregularnie. Wszystkie jednostki dokonują brakowania dokumentacji niearchiwalnej za zgodą Archiwum Państwowego w Kaliszu. 20 jednostek nie przeprowadza brakowania (głównie USC).

3.3. Liczba etatów archiwum państwowego zaangażowanych w działalność nadzorczą.

2*	etatów/ etaty
----	---------------

**Jedna osoba całkowicie zaangażowana w sprawy nadzoru a druga pomocniczo*

3.4. Likwidacje nadzorowanych jednostek organizacyjnych.

W roku sprawozdawczym jedna jednostka będąca pod nadzorem Archiwum Państwowego w Kaliszu została zlikwidowana – Zakład Karny w Kaliszu.

Tabela nr 12. Skutki likwidacji jednostek nadzorowanych

rodzaj jednostek →	państwowe		samorządowe	
liczba jednostek	1		—	
rozmiar dokumentacji do przejęcia	—	—	—	—
rozmiar dokumentacji przejętej	—	—	—	—
rozmiar dokumentacji użyzonej	—	—	—	—
liczba umów użyczenia	—		—	

3.5. Przepisy kancelaryjno-archiwalne.

W roku sprawozdawczym zatwierdzono i zaopiniowano 93 przepisy kancelaryjno-archiwalne: 23 instrukcje kancelaryjne, 22 jednolite rzeczowe wykazy akt, 21 instrukcji archiwalnych, 24 zmiany do przepisów, a ponadto zaopiniowano 1 instrukcję kancelaryjną, 1 instrukcję archiwalną i 1 jednolity rzeczowy wykaz akt dla podmiotów niepaństwowych i niesamorządowych.

3.5.1. Nadzorowane jednostki organizacyjne.

Tabela nr 13. Liczba przepisów zatwierdzonych

rodzaj jednostek →	państwowe		samorządowe	
	nowe przepisy	zmiany w przepisach	nowe przepisy	zmiany w przepisach
rodzaj przepisu ↓				
instrukcje kancelaryjne	1	—	—	—
instrukcje archiwalne	—	—	—	—
wykazy akt	1	—	—	5

3.5.2. Nienadzorowane jednostki organizacyjne.

Tabela nr 14. Liczba przepisów zaopiniowanych

rodzaj przepisu ↓	nowe przepisy	zmiany w przepisach
instrukcje kancelaryjne	23	2
instrukcje archiwalne	22	1
wykazy akt	22	16

3.6. Brakowanie dokumentacji niearchiwalnej.

Tabela nr 15. Liczba wniosków zatwierdzonych lub zaopiniowanych

rodzaj jednostek ↓	wnioski	wnioski
	zatwierdzone	zaopiniowane
państwowe i samorządowe	209	—
niepaństwowe, niesamorządowe	—	7

W roku 2015 wydano 209 zgód dla państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych na wybrakowanie 4 683,77 m.b. dokumentacji niearchiwalnej.

W kilkudziesięciu przypadkach we wnioskach nie wyrażono zgody na brakowanie części dokumentacji, ponieważ stanowiła ona kat. A, dotyczyła spraw obrony cywilnej i bezpieczeństwa państwa lub została wyłączona z brakowania ze względu na przedterminowość takich działań. Część wniosków wymagała uzupełnień o metraż lub daty skrajne.

Pozytywnie zaopiniowano 7 wniosków o wybrakowanie (128,49 m.b.) dokumentacji niearchiwalnej złożonych przez niepaństwowe i niesamorządowe jednostki organizacyjne.

Forma prawna	2015		2014	
	Liczba	Metry	Liczba	Metry
Państwowa jednostka organizacyjna	70	2659,82	104	3300,95
Samorządowa jednostka organizacyjna	139	2023,95	146	1507,92
Inna jednostka organizacyjna	0	0	0	0
RAZEM	209	4683,77	250	4808,87

3.7. Przedsięwzięcia edukacyjne z zakresu kształtowania narastającego zasobu.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 5 szkoleń kancelaryjno-archiwalnych dla 118 osób. W szkoleniach tych wzięli udział przedstawiciele jednostek organizacyjnych wytwórców państwowego zasobu archiwalnego (m.in.: urzędów gmin, miast, starostw powiatowych, sądów) i niepaństwowego zasobu archiwalnego (np.: niepublicznych przedszkoli, fundacji, spółdzielni, firm budowlanych).

3.8. Szczególne obserwacje lub zagadnienia w dziedzinie kształtowania narastającego zasobu.

Od kilku lat zaobserwować można wzmożone prace porządkowe głównie w sądach powszechnych. Brakuje one coraz częściej (choć w mniejszych ilościach niż w latach

wcześniejszych) dokumentację niearchiwalną. Na podobnym poziomie jak w latach ubiegłych, wpływają wnioski o opinię dotyczącą brakowania dokumentacji niearchiwalnej Poczty Polskiej czy Polskich Kolei Państwowych. W roku 2015 można zauważyć, podobnie jak w roku wcześniejszym, zmniejszoną ilość przepisów kancelaryjno-archiwalnych nadesłanych przez jednostki organizacyjne celem zatwierdzenia (uzgodnienia).

3.9. Konsultacje.

Tabela nr 16. Liczba konsultacji rejestrowanych

Forma konsultacji	liczba konsultacji
pisemne	3
telefoniczne	4
e-mail	64
udzielane osobiście	1
inne (<i>określić formę</i>)	—

Przeprowadzono także 26 ekspertyz dokumentacji (głównie dotyczących brakowania).

3.10. Niepaństwowy zasób archiwalny

Realizując wytyczne Zarządzenia Nr 16 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 10 grudnia 2012 r. w sprawie współpracy archiwów państwowych z podmiotami, których materiały archiwalne wchodzi w skład ewidencjonowanego niepaństwowego zasobu archiwalnego przedsięwzięto następujące działania:

1. Opracowano wykaz 57 podmiotów, których materiały archiwalne wchodzi w skład ewidencjonowanego niepaństwowego zasobu archiwalnego. Wytypowano zarówno instytucje gospodarcze (m.in. przedsiębiorstwa, które w przeszłości były pod nadzorem kaliskiego Archiwum), samorząd gospodarczy, jak i organizacje społeczne, zawodowe czy polityczne.
2. Udzielono trzech konsultacji prywatnej Wielkopolskiej Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej w Jarocinie w sprawie porządkowania akt osobowych studentów.
3. W marcu i wrześniu przeprowadzono kilkugodzinne szkolenie kancelaryjno-archiwalne. Wśród słuchaczy było 18 osób reprezentujących niepaństwowe jednostki organizacyjne (ogłoszenie umieszczono na stronie internetowej w Archiwum i lokalnej prasie).
4. W roku sprawozdawczym Archiwum Państwowe w Kaliszu przejęło materiały archiwalne 5 organizacji społecznych:

- Stowarzyszenie Polaków Poszkodowanych przez III Rzeszę Oddział Terenowy w Kaliszu z lat 1988-2014 [2015] (29 j.a.; 0,40 m.b.),
- Związek Więźniów Politycznych i Represjonowanych Okresu Stalinowskiego Zarząd Naczelny w Kaliszu z lat 1989-2015 (62 j.a.; 1,30 m.b.),
- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Zarząd Wojewódzki w Kaliszu z lat 1975-1991 (280 j.a.; 3,20 m.b.),
- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Zarząd Koła Nr 2 przy Zakładach Elementów Wyposażenia Budownictwa „Metalplast” w Kaliszu z lat 1969-1998 (31 j.a.; 0,30 m.b.),
- Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Zarząd Oddziału w Kaliszu z lat 1959-2007 (155 j.a.; 1,65 m.b.).

Przekazanie odbyło się z inicjatywy władz organizacji, które wytworzyły lub zgromadziły akta. Pierwsi czterej aktotwórcy już nie działają, ostatni zespół przejęto w formie daru na mocy uchwały Zarządu Oddziału. Przed formalnym przejęciem pracownicy Archiwum Państwowego uporządkowali, zabezpieczyli i zewidencjonowali materiały archiwalne wszystkich ww. organizacji.

4. WYKORZYSTANIE ZASOBU ARCHIWALNEGO

4.1. Tendencje wykorzystania zasobu archiwalnego.

Udostępnianie zasobu w pracowni naukowej:

W 2015 r. w pracowni naukowej udostępniono ogółem 6 777 akt i mikrofilmów, z czego 57% stanowią materiały archiwalne udostępnione dla celów genealogicznych. W stosunku do 2013 r. liczba udostępnionych akt zmalała aż o 52%, a w stosunku do 2014 r. o 25%. Związane jest to przede wszystkim z digitalizacją akt metrykalnych i stanu cywilnego i ich dostępnością on-line. Zauważalny jest także spadek liczby odwiedzin w pracowni w celu skorzystania z materiałów archiwalnych. W 2013 r. było 1 127 osób, w 2014 r. – 934, a w 2015 r. tylko 810. Zwiększyła się liczba zgłoszonych wniosków na korzystanie z materiałów archiwalnych o ok. 1% (2014 – 453, 2015 – 461). W minionym roku złożono 461 wniosków o udostępnienie akt (425 – korzystający krajowi i 36 – korzystający z zagranicy). Najliczniejszą grupę stanowią, tak samo jak w ubiegłym roku, osoby zajmujące się genealogią – 191 wniosków o udostępnienie akt, co stanowiło około 41% ogółu. W ostatnich latach wzrosła liczba osób prowadzących poszukiwania własnościowe. W 2015 r. stanowią oni około 29 %

ogółu użytkowników. W ubiegłym roku pracownię odwiedziło 810 osób, w tym 782 osoby skorzystały z zasobu aktowego i mikrofilmów (korzystanie z zasobu – 753 i wymiany międzyarchiwalnej – 29), w celach informacyjnych – 22, z biblioteki – 3, z reprografii – 3 osoby. W okresie sprawozdawczym wpłynęło do Archiwum 37 wniosków o wypożyczenie lub sprowadzenie mikrofilmów do pracowni naukowej i wniosków o wypożyczenie materiałów archiwalnych na potrzeby sądów, urzędów.

Kwerendy wykonywane przez archiwum:

W 2015 r. do Archiwum wpłynęło 987 podań. Ilość kwerend, w stosunku do 2014 r., zwiększyła się o około 4%. Duży jest procent kwerend załatwianych dla osób z zagranicy, stanowi ok. 26% załatwianych ogółem kwerend. Tak jak i w ubiegłym roku największy procent załatwianych kwerend w Archiwum stanowią kwerendy genealogiczne tj. 48%. W 2015 r. na potrzeby urzędów przeprowadzono 303 kwerendy (ok. 30%). Jest to druga co do wielkości grupa kwerend przeprowadzanych przez Archiwum. Wzrosła liczba załatwianych kwerend o charakterze naukowym.

W Punkcie Obsługi Klienta udzielono 467 informacji na miejscu i telefonicznych, część z nich miała kontynuację w kwerendach przedstawionych w pkt. 4.4, a w niektórych przypadkach kierowano klienta do innych instytucji (m.in. archiwów państwowych). Pracownicy Oddziału II udzielili 1250 informacji na temat zasobu, udostępniania akt, wypożyczania i sprowadzania mikrofilmów oraz załatwiania kwerend.

4.2. Wykorzystanie zasobu archiwalnego

Tabela nr 17a. Udostępnianie w pracowni naukowej w 2013 r.

Cel udostępnienia	użytkownicy	odwiedziny	jednostki inw.
naukowy	47	111	692
genealogiczny	253	646	7767
własnościowy	117	154	1945
publicystyczny	23	91	518
inny: prace zaliczeniowe	82	125	744
Razem	522	1127	11 666

Tabela nr 17b. Udostępnianie w pracowni naukowej w 2014 r.

Cel udostępnienia	użytkownicy	odwiedziny	jednostki inw.
naukowy	89	204	2152
genealogiczny	165	432	5396
własnościowy	109	163	687
publicystyczny	12	33	209

inny: prace zaliczeniowe	78	102	519
Razem	453	934	8 963

Tabela nr 17c. Udostępnianie w pracowni naukowej w 2015 r.

Cel udostępnienia	użytkownicy	odwiedziny	jednostki inw.
naukowy	49	145	1158
genealogiczny	191	358	3881
własnościowy	134	172	862
publicystyczny	21	39	206
inny: socjalny, prace konkursowe	66	96	670
Razem	461	810	6777

4.3. Najczęściej wykorzystywane zespoły (zbiory)

Tabela nr 18. Struktura udostępniania

Okres historyczny	Nazwy zespołów lub określenie rodzaju dokumentacji
do 1795 r.	Nie udostępniano
od 1795 do 1918 r.	Akta miasta Kalisza, Księgi ludności stałej, rejestry mieszkańców i księgi kontroli ruchu ludności powiatu kaliskiego, Księgi i akta hipoteczne sądów w Kaliszu, Akta metrykalne, Spuścizna Tadeusza Martyna z Kalisza, Naczelnik Powiatu Kaliskiego, Akta gruntowe sądów w Krotoszynie, Akta gruntowe sądów w Kępnie, Akta gminy Krotoszyn, Akta miasta Krotoszyna, Starostwo Powiatowe w Ostrowie Wielkopolskim, Kaliski Zarząd Powiatowy, Inspektorat Szkolny w Ostrowie Wielkopolskim, Akta miasta Zduny, Akta gminy Rozdrażew, Starostwo Powiatowe w Odolanowie, Notariusz Nowosielski Franciszek w Kaliszu, Akta miasta Kępna, Starostwo Powiatowe w Krotoszynie, Starostwo Powiatowe w Kępnie, Notariusz Basiński Mikołaj w Kaliszu, Akta gruntowe sądów w Jarocinie, Akta miasta Stawiszyna, Notariusz Bajer Franciszek w Kaliszu, Sąd Obwodowy w Jarocinie, Akta miasta Pleszewa, Akta gminy Skalmierzyce, Starostwo Powiatowe w Ostrzeszowie, Notariusz Niwiński Jan w Kaliszu, Akta gminy Przygodzice, Notariusz Wyganowski Jan w Kaliszu, Sąd Obwodowy w Pleszewie, Notariusz Głowczewski Ignacy w Kaliszu
1918-1939	Akta miasta Kalisza, Księgi ludności stałej, rejestry mieszkańców i księgi kontroli ruchu ludności powiatu kaliskiego, Księgi i akta hipoteczne sądów w Kaliszu, Akta metrykalne, Spuścizna Tadeusza Martyna z Kalisza, Akta gruntowe sądów w Krotoszynie, Akta gruntowe sądów w Kępnie, Akta gminy Krotoszyn, Więzienie Karno-Śledcze w Kaliszu, Akta miasta Krotoszyna, Starostwo Powiatowe w Kaliszu, Starostwo Powiatowe w Ostrowie Wielkopolskim, Inspektorat Szkolny w Ostrowie Wielkopolskim, Akta miasta Zduny, Akta gminy Rozdrażew, Starostwo Powiatowe w Odolanowie, Akta miasta Kępna, Starostwo Powiatowe w Krotoszynie, Starostwo

	<p>Powiatowe w Kępnie, Wydział Powiatowy w Ostrowie Wielkopolskim, Akta gruntowe sądów w Jarocinie, Spuścizna Witolda Wardęskiego z Kalisza, Spuścizna Mieczysława Wiśniewskiego z Kalisza, Akta miasta Stawiszyna, Akta miasta Pleszewa, Akta gminy Skalmierzyce, Starostwo Powiatowe w Ostrzeszowie, Notariusz Bliziński Aleksander w Kaliszu, Starostwo Powiatowe w Kaliszu, I Liceum Ogólnokształcące im. Adama Asnyka w Kaliszu, Wydział Powiatowy w Kępnie, Akta gminy Przygodzice, Notariusz Wyganowski Jan w Kaliszu, Sąd Obwodowy w Pleszewie</p>
1939-1945	<p>Akta miasta Kalisza, Księgi ludności stałej, rejestry mieszkańców i księgi kontroli ruchu ludności powiatu kaliskiego, Księgi i akta hipoteczne sądów w Kaliszu, Spuścizna Tadeusza Martyna z Kalisza, Akta gruntowe sądów w Krotoszynie, Akta gruntowe sądów w Kępnie, Akta gminy Krotoszyn, Akta miasta Krotoszyna, Akta miasta Zduny, Akta gminy Rozdrażew, Akta miasta Kępna, Spuścizna Stanisława Perlińskiego z Kalisza, Akta gruntowe sądów w Jarocinie, Spuścizna Witolda Wardęskiego z Kalisza, Spuścizna Mieczysława Wiśniewskiego z Kalisza, Akta miasta Stawiszyna, Akta miasta Pleszewa, Akta gminy Skalmierzyce, Starostwo Powiatowe w Kaliszu, Sąd Specjalny w Kaliszu, Akta gminy Przygodzice</p>
po 1945	<p>Akta miasta Kalisza, Księgi ludności stałej, rejestry mieszkańców i księgi kontroli ruchu ludności powiatu kaliskiego, Księgi i akta hipoteczne sądów w Kaliszu, Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i Urząd Miasta i Powiatu w Kaliszu, Sąd Grodzki w Ostrzeszowie, Spuścizna Tadeusza Martyna z Kalisza, Wojewódzki Szpital Matki i Dziecka w Kaliszu, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Kaliszu, Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Kaliszu, Akta gruntowe sądów w Krotoszynie, Akta gruntowe sądów w Kępnie, Akta gminy Krotoszyn, Akta miasta Krotoszyna, Kaliska Fabryka Fortepianów i Pianin "Calisia" w Kaliszu, Starostwo Powiatowe w Kaliszu, Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i Urząd Powiatowy w Kępnie, Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i Urząd Miasta i Powiatu w Ostrowie Wielkopolskim, Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Kaliszu, Sąd Grodzki w Krotoszynie, Urząd Wojewódzki w Kaliszu, Akta miasta Zduny, Akta gminy Rozdrażew, Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i Urząd Powiatowy w Jarocinie, Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i Urząd Powiatowy w Pleszewie, Akta miasta Kępna, Spuścizna Stanisława Perlińskiego z Kalisza, Wydział Powiatowy w Ostrowie Wielkopolskim, Prezydium Gromadzkiej Rady Narodowej w Brzezinach, Akta gruntowe sądów w Jarocinie, Spuścizna Witolda Wardęskiego z Kalisza, Spuścizna Mieczysława Wiśniewskiego z Kalisza, Przedsiębiorstwo Instalacji Przemysłowych "Instal" w Kaliszu, Akta miasta Stawiszyna, Urząd Gminy w Żelazkowie, Akta miasta Pleszewa, Akta gminy Skalmierzyce, Liceum Pedagogiczne w Kaliszu, Starostwo Powiatowe w Kaliszu, I</p>

	Liceum Ogólnokształcące im. Adama Asnyka w Kaliszu, Sąd Okręgowy w Kaliszu, Prezydium Powiatowej Rady Narodowej i Urząd Powiatowy w Wieruszowie, Akta gminy Przygodzice, Notariusz Wyganowski Jan w Kaliszu, Sąd Powiatowy w Ostrzeszowie
--	---

4.4. Kwerendy wykonywane przez archiwum.

Tabela nr 19. Struktura kwerend.

rodzaje kwerend	liczba kwerend
naukowe	15
genealogiczne	476
własnościowe	84
socjalne	32
inne*	380
Razem	987

*głównie kwerendy na potrzeby urzędów – 303.

4.5. Reprodukcje.

Tabela nr 20. Struktura reprodukcji dla użytkowników.

rodzaje reprodukcji	liczba reprodukcji
kserokopie	1726
mikrofilmy	0
fotografie analogowe	0
fotografie cyfrowe	101
skany	1312

W 2015 r. w znacznym stopniu zmalała ilość wykonywanych reprodukcji, głównie na potrzeby korzystających w pracowni naukowej. Użytkownicy pracowni wykonują samodzielnie zdjęcia cyfrowe.

4.6. Współpraca z innymi placówkami.

Instytucja	Rodzaj współpracy
Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych	<ul style="list-style-type: none"> • Dofinansowanie realizacji projektu wydawniczego pt. "Dziecko w archiwaliach" • Dofinansowanie projektu wydawniczego pt. „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989) • Dofinansowanie realizacji projektu edukacyjnego pt. „Lekcje archiwalne Życie w Kaliszu i regionie kaliskim w trudnych realiach lat 1945-1989”

	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych patronatu honorowego nad konferencją „Calisiana rozproszone...” • Zredagowanie biogramu Romana Szczepaniaka do słownika biograficznego
Archiwum Akt Nowych	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcja Włodzimierza Janowskiego na konferencji „Calisiana rozproszone...” i redakcja artykułu do wydawnictwa pokonferencyjnego • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Narodowe Archiwum Cyfrowe	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcja Katarzyny Kalisz na konferencji „Calisiana rozproszone...” i redakcja artykułu do wydawnictwa pokonferencyjnego • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Archiwum Państwowe w Warszawie	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Archiwum Państwowe w Poznaniu	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcja Zofii Wojciechowskiej na konferencji „Calisiana rozproszone...” i redakcja artykułu pokonferencyjnego • Zrecenzowanie wydawnictwa „Calisiana rozproszone...” i obecność na konferencji prof. dr hab. Krzysztofa Strykowski • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Archiwum Państwowe w Płocku	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzenie kwerendy i zeskanowanie materiałów na temat prezydentów miasta Kalisza
Centralne Archiwum Wojskowe	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcja Łukasza Trznadla na konferencji „Calisiana rozproszone...” i redakcja artykułu do wydawnictwa pokonferencyjnego
Stowarzyszenie Archiwistów Polskich	<ul style="list-style-type: none"> • Korzystanie członków SAP z sali wystawowej APK podczas zebrań oddziału SAP w Kaliszu • Wypożyczenie sali wystawowej APK na potrzeby kursu archiwalnego I stopnia • Redakcja artykułu przez Karola Andrzejewskiego i Grzegorza Walisia na

	temat działalności kaliskiego oddziału SAP
Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu	<ul style="list-style-type: none"> • Wypożyczenie wystawy pt. „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce” • Prelekcja Piotra Orzechowskiego na konferencji pt. „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)” i redakcja artykułu do wydawnictwa pokonferencyjnego
Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Warszawie	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcje Pawła Tomasika i Stanisława Kollera na konferencji „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989) i redakcja artykułów do wydawnictwa pokonferencyjnego • Sprawowanie patronatu honorowego przez Prezesa IPN nad konferencją „Calisiana rozproszone...”
Instytut Pamięci Narodowej Oddział we Wrocławiu	<ul style="list-style-type: none"> • Redakcja przez Kamila Stiela artykułu do wydawnictwa pokonferencyjnego („Calisiana rozproszone...”)
Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Łodzi	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcja Roberta Rabięgi na konferencji „Calisiana rozproszone...” i redakcja artykułu do wydawnictwa pokonferencyjnego • Pozyskanie materiałów z zasobu IPN w Łodzi na potrzeby wystawy „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”
Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego patronatu honorowego nad konferencją „Calisiana rozproszone...”
Urząd Miejski w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Dofinansowanie wydawnictwa pt. „Dziecko w archiwaliach” • Wsparcie realizacji spotkania „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem (użyczenie Sali recepcyjnej) • Zakup nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego” oraz bezpłatne użyczenie Sali recepcyjnej • Przyjęcie przez Prezydenta Miasta Kalisza patronatu honorowego nad konferencją „Calisiana rozproszone...” • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Wydział Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki UM w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes!”

Biuro ds. Promocji i Informacji Miejskiej UM w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes!”
Starostwo Powiatowe w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes!”
Zakład Karny w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes!”
Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Asnyka w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes!” • Pozyskanie materiałów na potrzeby przygotowania prelekcji Krystyny Bęckiej na temat rodziny Wiłkomirskich i jej związków z Kaliszem • Dofinansowanie wydawnictwa pt. „Calisiana rozproszone...” • Udostępnienie materiałów i bezpłatne wykonanie skanów na wystawę „Hotelowy Kalisz”
Biblioteka WPA UAM w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes!”
Książnica Pedagogiczna w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes!” • Pozyskanie materiałów na potrzeby spotkania „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes!” • Współorganizacja spotkania pt. „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem” • Zamieszczenie w „Roczniku Kaliskim” t. 41 dwóch artykułów autorstwa Anny Bestian-Zajac i Piotra Falkowskiego
PTTK Oddział w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcja dr. Piotra Sobolewskiego na zebraniu sprawozdawczym za rok 2014 na temat „Kaliszobrań” • Prelekcja dr. Piotra Sobolewskiego na uroczystym podsumowaniu
Państwowa Szkoła Muzyczna I i II stopnia w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Współorganizacja spotkania pt. „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Towarzystwo Muzyczne w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Kaliskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk	<ul style="list-style-type: none"> • Wykonanie skanów kart meldunkowych kaliskich drukarzy i księgarzy
Dom Dziecka w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wypożyczenie kronik na potrzeby

	<p>przygotowania albumu i wystawy pt. „Dziecko w archiwaliach”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału przez dyrektora Jolanę Nowińską w promocji albumu i wystawy „Dziecko w archiwaliach” • Przeprowadzenie zajęć na temat działalności APK w ramach Drzwi Otwartych 22 lipca dla wychowanków Domu Dziecka w Kaliszu
NSZZ „Solidarność” Region Wielkopolska Południowa	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca w realizacji wystawy pt. „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.” • Współpraca w realizacji konferencji prasowej przed otwarciem wystawy „Ostrów Wielkopolski...”
Europejskie Konsorcjum Kolejowe „Wagon” Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> • Udostępnienie materiałów wykorzystanych podczas realizacji wystawy „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”
Grupa kursantów języka angielskiego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego „Języki obce dla Wielkopolski nie są już obce”	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie kursantów z działalnością APK
Stowarzyszenie „Kalisz Literacki”	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja 4 filmów w ramach Kaliskiego Archiwum Filmowego na potrzeby lekcji archiwalnych pt. „Życie w Kaliszu i regionie kaliskim w trudnych realiach lat 1945-1989” • Wzięcie udziału w promocji Kaliskiego Archiwum Filmowego
Stowarzyszenie im. H. Sutarzewicz w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes!”
Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej	<ul style="list-style-type: none"> • Ufundowanie nagród dla laureatów konkursu „Ad fontes!” • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie skanów artykułów prasowych na potrzeby wystawy „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.” • Wykonanie skanów archiwaliów z Państwowego Gimnazjum Męskiego w Ostrowie • Umożliwienie sprzedaży wydawnictw MMOW podczas prelekcji Witolda Banacha w APK pt. „Od Radziwiłła do Kennedy`ego. Przypadek pewnej

	celebrytki”
Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne planowanie w ramach projektu wydawniczego na 2016 r. publikacji i wystawy „Fabryki Kalisza i okolic”
Urząd Stanu Cywilnego w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Urząd Stanu Cywilnego w Opatówku	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Urząd Stanu Cywilnego w Ostrowie Wlkp.	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Urząd Stanu Cywilnego w Częstochowie	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Urząd Stanu Cywilnego m.st. Warszawy	<ul style="list-style-type: none"> • Pozyskanie materiałów na spotkanie „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”
Kapituła Orderu Uśmiechu	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcja Wicekanclerza Kapituły Orderu Uśmiechu Haliny Sroczyńskiego podczas promocji wystawy i albumu pt. „Dziecko w archiwaliach” na temat idei Orderu Uśmiechu
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”
Szkoła Podstawowa Nr 8 w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”
Szkoła Podstawowa Nr 10 w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”
Szkoła Podstawowa Nr 14 w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”
Szkoła Podstawowa Nr 16 w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”
Szkoła Podstawowa Nr 22 w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”
Szkoła Podstawowa w Brzezinach	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej w ramach realizacji Wielkopolskiej Dziecięcej Encyklopedii Wielkopolan
Szkoła Podstawowa w Czajkowie	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej w ramach realizacji Wielkopolskiej Dziecięcej Encyklopedii Wielkopolan
Szkoła Podstawowa w Kraszewicach	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej na temat działalności APK
Szkoła Podstawowa w Kosmowie	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej na temat m. in. działalności APK, wystawy plakatów i afiszy z okresu I wojny

	światowej
Gimnazjum Nr 1 w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej na temat Kaliskiego Archiwum Filmowego
Gimnazjum Nr 4 w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”
Niepubliczne Gimnazjum KSO „Eduktor”	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”
Gimnazjum w Brzezinach	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!” • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej na temat Kalisza w okresie zaboru rosyjskiego; wystawy „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce”
Gimnazjum w Kraszewicach	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej na temat działalności APK; wystawy „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce”
I Liceum Ogólnokształcące w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!” • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej m. in. w oparciu o wystawę „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce” • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej na temat Kaliskiego Archiwum Filmowego
II Liceum Ogólnokształcące w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!” • Uczestnictwo w konferencji popularno-naukowej pt. „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)
III Liceum Ogólnokształcące w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!” • Wzięcie udziału przez pracownika archiwum w wywiadzie grupowym z partnerami szkoły na temat współpracy placówek
IV Liceum Ogólnokształcące w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Prelekcja Anny Bestian-Zajac w ramach obchodów Dnia Polskiego na temat „Obraz odzyskanej wolności w 1918 r. w świetle materiałów archiwalnych • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”
V Liceum Ogólnokształcące w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej m. in. na temat działalności APK i archiwaliów dotyczących osoby Władysława Kmiecica • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej dotyczącej Kaliskiego Archiwum Filmowego
Zespół Szkół Ekonomicznych w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”

	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w spotkaniu działaczy „Solidarności” z kaliską młodzieżą • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej na temat Kalisza wielonarodowościowego
Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Kaliszu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!” • Wzięcie udziału w spotkaniu działaczy „Solidarności” z kaliską młodzieżą
Zespół Szkół w Choczcu	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w lekcji archiwalnej w ramach realizacji Wielkopolskiej Dziecięcej Encyklopedii Wielkopolan
Zespół Szkół w Rajsku	<ul style="list-style-type: none"> • Wzięcie udziału w konkursie „Ad fontes!”
Telewizja Polska Oddział w Poznaniu	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie patronatu medialnego nad konferencją „Calisiana rozproszone...”
Radio Centrum	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie patronatu medialnego nad konferencją „Calisiana rozproszone...”
„Życie Kalisza”	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie patronatu medialnego nad konferencją „Calisiana rozproszone...”
„Ziemia Kaliska”	<ul style="list-style-type: none"> • Przyjęcie patronatu medialnego nad konferencją „Calisiana rozproszone...”

4.7. Popularyzacja.

Tabela 21. Przedsięwzięcia popularyzatorskie

audycje radiowe	71	Na antenie m. in. Radia Centrum, Radia Merkury, Programu III Polskiego Radia – na temat m. in. wystaw on-line pt. „Karnawał – czas beztroski i zabawy”, „Kobieta zmienną jest...”, promocji albumu i wystawy „Dziecko w archiwaliach”, spotkania „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”, Dnia Otwartego w APK 22 lipca 2015 r., konkursu „Ad fontes!”, wystawy „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”, Kaliskiego Archiwum Filmowego, konferencji „Calisiana rozproszone w archiwach polskich...”
audycje telewizyjne	6	Amazing TV – 3 reportaże na temat wystawy on-line „Kobieta zmienną jest...” Amazing TV – relacja ze spotkania noworocznego w Urzędzie Miejskim w Kaliszu, w którym uczestniczyła dr Grażyna Schlender Amazing TV – reportaż z uczestnictwa APK w Dniu Polskim w IV Liceum Ogólnokształcącym w Kaliszu TVP oddział w Poznaniu – relacja z konferencji „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)
publikacje prasowe	61	W lokalnych tytułach prasowych: „Życie Kalisza”, „Ziemia Kaliska”, „7 Dni Kalisza”. Artykuły

		dotyczyły m. in. IV. Marcowego Maratonu Archiwalnego, promocji albumu i wystawy „Dziecko w archiwaliach”, spotkania „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”, Dnia Otwartego w APK 22 lipca 2015 r., konkursu „Ad fontes!”, wystawy „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”, Kaliskiego Archiwum Filmowego, konferencji „Calisiana rozproszone w archiwach polskich...”
Prezentacje multimedialne	4	„Obraz odzyskanej wolności w 1918 r. w świetle materiałów archiwalnych”, „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”, „Źródła do dziejów NSZZ Solidarność w zasobie Archiwum Państwowego w Kaliszu. Wykaz źródeł”, „Materiały Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w zasobie Archiwum Państwowego w Kaliszu”
Wystawy	14	7 wystaw tradycyjnych: „Rodzina z tradycjami kolejarskimi”, „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce”, „Kalisz w okresie okupacji niemieckiej”, „Dziecko w archiwaliach”, wystawa wybranych najlepszych prac konkursowych "Ad fontes!" w kaliskim ratuszu, „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”, „Życie w Kaliszu i regionie kaliskim w trudnych realiach lat 1945-1989”; 7 wystaw on-line: „Karnawał – czas zabawy i beztroski”, „Kobieta zmienną jest...”, „Kolejarska rodzina Wojtczaków”, wystawa prac konkursowych „Ad fontes!” na stronie APK, zaprezentowanie filmów nakręconych przez laureatów konkursu „Ad fontes!” w serwisie www.youtube.pl „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”, „Rodzina Wiłkomirskich i ich związki z Kaliszem”,
Inne	44	Prelekcja Jerzego Wojtczaka w ramach akcji „Archiwa Rodzinne” Zajęcia na temat działalności APK dla grupy uczestników kursu języka angielskiego „Języki obce dla Wielkopolski nie są już obce” Coroczne spotkanie z darczyńcami Prelekcja Urszuli Zybury pt. „Dzieje pewnego rękopisu” Prelekcja dyrektora Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego Witolda Banacha pt. „Od Radziwiłła do Kennedy`ego. Przypadek pewnej celebrytki” Dzień Otwarty APK – 22 lipca 2015 r. Promocja Kaliskiego Archiwum Filmowego Promocje wydawnictw kaliskich Prelekcja Wicekanclerza Kapituły Orderu Uśmiechu Haliny Sroczyńskiej na temat idei Orderu

		<p>Uśmiechu</p> <p>Prelekcja pracownika APK w IV L.O. na temat odzyskanej wolności w 1918 r. w świetle archiwaliów</p> <p>Spotkanie działaczy „Solidarności” z kaliską młodzieżą z okazji 35. rocznicy istnienia związku</p> <p>Konkurs „Ad fontes! Odkrywamy Tajemnice Kalisz i regionu kaliskiego”</p> <p>Konferencja „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)”</p> <p>Prelekcja nt. rodziny Wiłkomirskich i jej związków w Kaliszem.</p> <p>Filmy III. edycji Kaliskiego Archiwum Filmowego</p> <p>Zorganizowanie 25 lekcji archiwalnych dla uczniów szkół z Kalisza i regionu</p>
Artykuły na stronach internetowych	193	<p>Artykuły dotyczące imprez organizowanych przez APK, wydawnictw i wystaw ukazywały się m. in. na portalach: www.archiwa.gov.pl; www.rc.fm; www.calisia.pl, www.kalisz.pl., www.cotucotam.pl, www.faktykaliskie.pl; www.historia.org.pl; www.ziemiakaliska.com.pl; www.cit.kalisz.pl; www.edukacjaarchiwalna.pl; www.poznan.tvp.pl; www.awo.wp.mil.pl; www.bwpa.amu.edu.pl;</p>

W 2015 r. w ramach popularyzacji wiedzy o archiwach i archiwaliach Archiwum przygotowało 7 wystaw o charakterze tradycyjnym. Pierwsza pt. „Kolejarska rodzina Wojtczaków”, która połączona była ze spotkaniem z Jerzym Wojtczakiem – emerytowanym pracownikiem kolei państwowych. Wystąpił on z prelekcją w ramach cyklu „Moje Archiwum Rodzinne”. Wystawa pt. „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce” była prezentowana w sali wystawowej APK w ramach Marcowego Maratonu Archiwalnego. Została udostępniona w grodzie nad Prosną z okazji 70. rocznicy zakończenia II wojny światowej. Została przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej Oddziałowe Biuro Edukacji Publicznej w Poznaniu. Uzupełnieniem ekspozycji była lokalna wystawa pt. „Kalisz w latach II wojny światowej” przygotowana przez kaliskich archiwistów. Jedną z większych wystaw, opracowanych przez APK była ekspozycja pt. „Dziecko w archiwaliach”. Została ona przygotowana z okazji Dnia Dziecka i Międzynarodowego Dnia Archiwów. Towarzystwo jej wydanie okolicznościowego albumu pod tym samym tytułem. Gościem specjalnym uroczystości była Wicekanclerz Kapituły Orderu Uśmiechu Halina Sroczyńska. W tym samym miesiącu w sali recepcyjnej kaliskiego ratusza tradycyjnie już wręczono nagrody w konkursie „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”. Przygotowano tam wystawę najlepszych prac konkursowych, które ostatecznie zdobyły

nagrody: Prezydenta Miasta Kalisza, Starosty Kaliskiego, nagrodę główną lub wyróżnienie. Były to głównie prace o charakterze przestrzennym. Archiwum Państwowe w Kaliszu we współpracy z NSZZ „Solidarność” Region Wielkopolska Południowa zaprezentowało w Forum-Synagoga w Ostrowie Wlkp. wystawę pt. „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”. Przypomniła ona pierwsze strajki, przestoje w pracy na terenie Ostrowa Wielkopolskiego na tle całego ówczesnego województwa kaliskiego, przywódców i uczestników strajków na terenie miasta Ostrowa. Ostatnią zrealizowaną wystawą tradycyjną była ekspozycja zdjęć i dokumentów z czasów PRL. Została przygotowana przy okazji promocji Kaliskiego Archiwum Filmowego. Zaprezentowano m. in. zdjęcia z pochodów pierwszomajowych, święta 22 Lipca, fotografie z wizyty Edwarda Gierka w Kaliszu. Wystawa stanowiła graficzne uzupełnienie nagrań filmowych.

W roku sprawozdawczym przygotowano 7 wystaw on-line. „Karnawał – czas zabawy i beztroski”; z okazji Dnia Kobiet „Kobieta zmienną jest...”; w ramach cyklu „Moje Archiwum Rodzinne” „Kolejarska rodzina Wojtczaków” i „Rodzina Wiłkomirskich i ich związki z Kaliszem”; „Ad fontes 2015” – pokłosie tegorocznej edycji konkursu; „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”; w serwisie www.youtube.pl zaprezentowano filmy zrealizowane w ramach konkursu „Ad fontes”.

Archiwum w 2015 r. kontynuowało także imprezy o charakterze cyklicznym. Należy do nich m. in. akcja „Archiwa Rodzinne”. W jej ramach zorganizowano omówioną już wcześniej prelekcję Jerzego Wojtczaka oraz spotkanie w ratuszu związane z rodziną Wiłkomirskich. Ta druga impreza miała na celu ukazanie związków słynnej rodziny muzyków z Kaliszem. Spotkanie zorganizowane było przy współudziale Urzędu Miejskiego w Kaliszu, Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Kaliszu, Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. H. Melcera w Kaliszu. Gośćmi specjalnymi byli Radzimir Rakowski (wnuk Wandy Wiłkomirskiej) i Szymon Ługowski (prawnuke Kazimierza Wiłkomirskiego). Spotkaniu towarzyszył krótki koncert na wiolonczelę i fortepian. Kulminacyjnym punktem spotkania była prezentacja multimedialna pt. „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”, ukazująca dzieje członków rodziny Wiłkomirskich, począwszy od Alfreda, którego przygoda z Kaliszem rozpoczęła się w 1920 r., kiedy otrzymał posadę dyrektora Szkoły Muzycznej w grodzie nad Prosną. W spotkaniu uczestniczyła młodzież z II Liceum Ogólnokształcącego w Kaliszu, która wykonała drzewo genealogiczne przodków i potomków Kazimierza Wiłkomirskiego oraz uczniowie z V Liceum Ogólnokształcącego w Kaliszu.

Kolejną imprezą cykliczną był IV Marcowy Maraton Archiwalny. To właśnie w miesiącu marcu każdego roku Archiwum Państwowe w Kaliszu nastawia się szczególnie na popularyzację. W ramach tej imprezy zorganizowano m. in. spotkanie z Witoldem Banachem dyrektorem Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, spotkanie z darczyńcami połączone z prelekcją Urszuli Zybury, otwarcie wystawy pt. „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce, wystawę on-line pt. „Kobieta zmienną jest...”, ogłoszono obowiązujące w 2015 r. tematy przewodnie konkursu „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”, szkolenie kancelaryjno-archiwalne dla niepaństwowych jednostek organizacyjnych.

W miesiącach od marca do czerwca 2015 r. trwał konkurs „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”. Współorganizatorami konkursu byli: Urząd Miejski w Kaliszu i Starostwo Powiatowe w Kaliszu. W tym roku obowiązywały następujące tematy: Kalisz w czasie okupacji hitlerowskiej; Kaliskie więzienie; Michaił Daragan – życzliwy gubernator i jego dokonania; Sylwetka współczesnego, lokalnego patrioty; Plac Św. Józefa. Do tegorocznej edycji konkursu zgłoszono 53 prace z 17 szkół. W zmaganiach wzięło udział łącznie 110 uczestników. Uroczyste podsumowanie wyników i rozdanie nagród odbyło się 16 czerwca 2015 r. w sali recepcyjnej kaliskiego ratusza. Tradycyjnie już spotkaniu towarzyszyła prelekcja zaproszonego gościa. W tym roku dr Piotr Sobolewski wystąpił z prelekcją pt. „Wpływ Fryderyka Skarbka na reformę więziennictwa i utworzenie w Kaliszu więzienia w 1844 r.”. W uroczystym podsumowaniu konkursu w sali recepcyjnej ratusza brało udział ok. 100 osób.

W dniach 1-16 czerwca przygotowano obchody „Międzynarodowego Dnia Archiwów” m.in. otwarto wystawę pt. „Dziecko w archiwaliach”, która połączona została z promocją okolicznościowego albumu, odbyło się spotkanie w ramach cyklu „Moje Archiwum Rodzinne” z rodziną Wiłkomirskich w kaliskim ratuszu połączone z prezentacją multimedialną pt. „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem”, podsumowano konkursu „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”.

W okresie letnim przygotowano akcję pt. „Wakacje w Archiwum”. 22 lipca 2015 r. z okazji Dnia Otwartego w Archiwum gościli m.in. wychowankowie Domu Dziecka w Kaliszu wraz z wychowawcą Panią Jolantą Czajką. Dzieci wysłuchały pogadanki na temat działalności Archiwum i zgromadzonych w nim archiwaliów, obejrzały unikatowe zbiory, zwiedziły magazyny oraz obejrzały pokaz konserwatorski.

W październiku odbyła się promocja III. edycji Kaliskiego Archiwum Filmowego. Projekt został zrealizowany przez Stowarzyszenie „Kalisz Literacki” i Archiwum Państwowe

w Kaliszu. Jego głównym założeniem jest ocalenie od zapomnienia relacji osób, które pamiętają ważne wydarzenia z naszej historii i chciałyby coś przekazać młodym pokoleniom. I. i II. edycja dotyczyły okupacji hitlerowskiej. W tym roku zrealizowano nagrania na temat realiów życia w Polsce Ludowej. Oprawą merytoryczną nagrań zajął się literat Arkadiusz Pacholski, za techniczną stronę odpowiada zaś operator filmowy Erwin Rząd. W tym roku dzięki przychylności Naczelnej Dyrekcji Archiwów Państwowych udało się zrealizować cztery filmy. Ich bohaterami są Jadwiga Rogacka, pracująca w latach PRL jako zastępca kierownika i kierownik w sklepach PSS "Społem", Miejskiego Handlu Detalicznego i Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Handlu Wewnętrznego; Andrzej Zmysłony, animator kultury i pracownik Wydziału Kultury Urzędu Wojewódzkiego w Kaliszu; Wacław Szymański, aresztowany w 1954 r. za założenie organizacji konspiracyjnej, skazany na dożywocie za próbę obalenia ustroju PRL, uwolniony w 1966 r., prezes Związku Więźniów Politycznych i Represjonowanych Okresu Stalinowskiego w Kaliszu; Tadeusz Wiekiera, architekt, pracujący od 1972 r. w Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Kaliszu. Podczas spotkania wyświetlono fragmenty wszystkich nowych nagrań. W oparciu o te wspomnienia do końca 2015 r. w Archiwum Państwowym w Kaliszu realizowano lekcje archiwalne na temat życia codziennego w trudnych realiach PRL w Kaliszu i regionie kaliskim. Z najnowszymi nagraniami do końca 2015 r. zapoznało się 174 uczniów kaliskich gimnazjów i szkół średnich.

W roku sprawozdawczym Archiwum Państwowe w Kaliszu zorganizowało przy różnych okazjach spotkania z ciekawymi ludźmi. Jerzy Wojtczak w ramach akcji „Archiwa Rodzinne” opowiadał o historii swojej rodziny, w której tradycją stała się praca na kolei. Podczas corocznego spotkania z darczyńcami Wiceprezes Związku Literatów Polskich Oddział w Poznaniu Urszula Zybura opowiedziała o opublikowanym przez nią „Pamiętniku 1939-1946” Zygmunta Lepperta, który w czasie II wojny światowej służył jako kapitan w Wojsku Polskim we Francji i w Anglii, gdzie został odkomenderowany jako naukowiec do brytyjskich laboratoriów „War supply” w Swansea w Walii. Po wojnie wyemigrował do Argentyny, gdzie zmarł. Dyrektor Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego Witold Banach wygłosił prelekcję pt. „Od Radziwiłła do Kennedy`ego. Przypadek pewnej celebrytki”. W umiejętny sposób nakreślił związek Jana Przebendowskiego z rodem Radziwiłłów, z którego to wywodził się Stanisław Albrecht, który ożenił się on z siostrą Jackie Kennedy – Lee Caroline Bouvier. Przy okazji promocji wystawy i albumu pt. „Dziecko w archiwaliach” w APK gościła Halina Sroczyńska – Wicekanclerz Kapituły Orderu Uśmiechu. Opowiadała ona o idei tego odznaczenia. W październiku odbyło się spotkanie młodzieży z działaczami

„Solidarności” połączone z uroczystym otwarciem wystawy pt. „Ostrów Wielkopolski - gorące lato 1980 r.”. Prelegentami byli Lech Górski, Aleksander Urban, Jerzy Sówka, Zenon Kempniński, związani zawodowo z „Mera-ZAP” w Ostrowie Wlkp. Audytorium stanowili uczniowie Zespołu Szkół Ekonomicznych w Kaliszu oraz Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Kaliszu. Panowie opowiadali w jaki sposób doszło do pierwszych przestojów w pracy w lipcu 1980 r., jak wyglądała zbiórka pieniędzy dla strajkujących stoczniowców na wybrzeżu i jak rodziła się w Ostrowie Wlkp. „Solidarność”.

Archiwum Państwowe w Kaliszu w 2015 r. położyło duży nacisk na działalność popularyzatorską wśród młodzieży ze szkół Kalisza i regionu kaliskiego. W sumie zrealizowano 25 lekcji archiwalnych, w których udział wzięło 531 uczniów. 21 lekcji odbyło się w siedzibie APK i dotyczyły tematyki takiej jak: działalność Archiwum Państwowego w Kaliszu; opracowanie zagadnień w ramach Wielkopolskiej Dziecięcej Encyklopedii Wielkopolan; wystawa „Rok Pański 1914 w archiwaliach”; wystawy „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce”, archiwalia dotyczące Kraszewic w zasobie APK; sylwetka Władysława Kmiecica; wystawa „Dziecko w archiwaliach”; wystawa „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”; „Kaliskie Archiwum Filmowe”; Kalisz wielonarodowościowy. Ogółem kaliskie Archiwum odwiedziło 389 uczniów. Oprócz tego zrealizowano także 4 lekcje wyjazdowe: 2 w I Liceum Ogólnokształcącym im. A. Asnyka w Kaliszu („Kaliskie Archiwum Filmowe”) i 2 w ramach spotkania „Rodzina Wiłkomirskich i jej związki z Kaliszem (w sali recepcyjnej kaliskiego ratusza), w których wzięło udział 142 uczniów.

Pracownik APK wystąpił także z prelekcją w IV Liceum Ogólnokształcącym w Kaliszu w ramach Dnia Polskiego na temat „Obraz odzyskanej wolności w 1918 r. w świetle archiwaliów”. Prelekcji wysłuchało ok. 100 uczniów szkoły.

W roku sprawozdawczym Archiwum Państwowe w Kaliszu zaproponowało odwiedzającej młodzieży 6 projektów edukacyjnych – bloków tematycznych. Są to: Marcowy Maraton Archiwalny; Wielkopolska Dziecięca Encyklopedia Wielkopolan; konkurs „Ad fontes!”; lekcje archiwalne w oparciu o Kaliskie Archiwum Filmowe pt. „Życie w Kaliszu i regionie kaliskim w trudnych realiach lat 1945 – 1989”; spotkanie z działaczami „S” z okazji 35-rocznicy istnienia NSZZ „Solidarność”; lekcje na temat działalności Archiwum Państwowego w Kaliszu.

W Marcowym Maratonie Archiwalnym wzięło udział 133 uczniów z I Liceum Ogólnokształcącego w Kaliszu, II Liceum Ogólnokształcącego w Kaliszu, IV Liceum Ogólnokształcącego w Kaliszu, Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Kaliszu,

Gimnazjum w Brzezinach. Motywem przewodnim maratonu była wystawa pt. „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce”.

W obrębie zajęć zrealizowanych na potrzeby Wielkopolskiej Dziecięcej Encyklopedii Wielkopolan odwiedziło nas 59 uczniów z Zespołu Szkół w Brzezinach, Zespołu Szkół w Choczu i Szkoły Podstawowej w Czajkowie. Uczniowie w oparciu o zgromadzone archiwalia tworzyli biogramy znanych osób, zasłużonych dla ich miejscowości, regionu.

Ogromną popularnością cieszył się w roku sprawozdawczym konkurs „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”. Do tegorocznej edycji zgłoszono 53 prace z: 7 szkół podstawowych, 4 gimnazjów, 6 szkół ponadgimnazjalnych (łącznie 17 szkół: Szkoła Podstawowa Nr 1; Szkoła Podstawowa Nr 8; Szkoła Podstawowa Nr 10; Szkoła Podstawowa Nr 14; Szkoła Podstawowa Nr 16; Szkoła Podstawowa Nr 22; Gimnazjum w Brzezinach; Gimnazjum Nr 4; Zespół Szkół w Rajsku (Szkoła Podstawowa i Gimnazjum); Niepubliczne Gimnazjum KSO „Eduktor”; I Liceum Ogólnokształcące; II Liceum Ogólnokształcące; III Liceum Ogólnokształcące; IV Liceum Ogólnokształcące; Zespół Szkół Ekonomicznych; Zespół Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich). W zmaganiach wzięło udział łącznie 110 uczestników, w tym 44 ze szkół podstawowych, 26 z gimnazjów, 40 ze szkół ponadgimnazjalnych.

W projekcie edukacyjnym pt. „Życie w Kaliszu i regionie kaliskim w trudnych realiach lat 1945-1989” wzięły udział 174 osoby z następujących szkół: I Liceum Ogólnokształcącego w Kaliszu; V Liceum Ogólnokształcącego w Kaliszu; Gimnazjum Nr 1 w Kaliszu. Zasadniczym punktem zajęć była projekcja filmów – wywiadów z osobami, które mają coś ważnego do przekazania młodym pokoleniom na temat życia w PRL.

Z okazji 35-lecia istnienia NSZZ „Solidarność” zaproponowano kaliskiej młodzieży wzięcie udziału w spotkaniu z działaczami „S” z Ostrowa Wielkopolskiego oraz zwiedzenie wystawy pt. „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”. Z tej propozycji skorzystali uczniowie Zespołu Szkół Gastronomiczno-Hotelarskich w Kaliszu oraz Zespołu Szkół Ekonomicznych w Kaliszu (łącznie 30 osób).

W ciągu roku odwiedzali nas także uczniowie zainteresowani charakterem pracy i działalnością naszego archiwum. Takie lekcje zorganizowano dla uczniów: Szkoły Podstawowej w Kraszewicach, Szkoły Podstawowej w Kosmowie, Gimnazjum w Brzezinach, Gimnazjum w Kraszewicach, Zespołu Szkół Ekonomicznych w Kaliszu i wychowanków Domu Dziecka w Kaliszu. Łącznie w tego typu zajęciach udział wzięło 135 uczniów.

Młodzież ze szkół kaliskich brała również udział w uroczystym podsumowaniu konkursu „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego” oraz w konferencji „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)”. Ogółem ok. 200 osób.

Archiwum stawia na współpracę z młodzieżą, której efektem jest jej udział we wszystkich przedsięwzięciach edukacyjnych i popularyzatorskich (projektach edukacyjnych, wystawach, spotkaniach, konkursach, prelekcjach) organizowanych przez kaliską placówkę. Ogólnie kontakt z Archiwum miało 831 uczniów ze szkół regionu kaliskiego.

Rok można zaliczyć także do udanych pod względem prac wydawniczych. Opublikowane dwie pozycje książkowe: „Dziecko w archiwaliach” oprac. Anna Bestian-Zajac, red. Grażyna Schlender i „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)” pod red. Grażyny Schlender i przygotowano 6 artykułów do wydawnictw zewnętrznych. tj. „Rocznika Kaliskiego”, „Archiwisty Polskiego”, publikacji poświęconej Ochotniczej Straży Pożarnej w Kaliszu oraz 50-leciu Stowarzyszenia Archiwistów Polskich.

5. DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

5.1. Centralne komisje i zespoły międzyarchiwalne

Kierownik Oddział I Gromadzenia i Ewidencji Materiałów Archiwalnych – Grzegorz Waliś jest członkiem Zespołu ds. rozmieszczenia zasobu archiwalnego archiwów państwowych.

Tabela nr 22. Udział w pracach centralnych komisji i zespołów międzyarchiwalnych

nazwa komisji / zespołu	liczba uczestników
Zespół ds. rozmieszczenia zasobu archiwalnego archiwów państwowych	1

5.2. Zebrania naukowe

Tabela nr 23.

Posiedzenie	Tematyka	liczba referatów i komunikatów
		0

5.3. Rada naukowo-programowa.

W Archiwum nie funkcjonuje rada naukowo-programowa.

Tabela nr 24.

Posiedzenie	Tematyka
-	—

5.4. Komisja metodyczna.

Archiwum Państwowe w Kaliszu przynależy do Komisji Metodycznej w Poznaniu. Członkiem Komisji jest Edyta Pietrzak. W posiedzeniach komisji uczestniczyli również dyrektor APK dr Grażyna Schlender i starszy archiwista Karol Andrzejewski.

Tabela nr 25.

Posiedzenie	Tematyka
26 marca	Zatwierdzenie opracowanych zespołów i dopływów zespołów oraz przesunięć międzyzespołowych, wyznaczenie recenzentów inwentarzy zespołów archiwalnych opracowanych w 2015 r., kwalifikacja zespołów archiwalnych, APK zwróciło się o zaaprobowanie nowych nazw zespołu i zbioru tj. „Zbiór materiałów rodzinnych” i „Spuścizna Tomasza Kantorbereggo Tymowskiego”.
10 grudnia	Zatwierdzenie opracowanych zespołów i dopływów zespołów oraz przesunięć międzyzespołowych, kwalifikacja nowoprzyjętych zespołów archiwalnych, wnioski APK o wyrażenie zgody na likwidację zbioru „Varia – ulotki, programy, zaproszenia” z jednoczesnym podziałem należącym do niego materiałów pomiędzy inne zbiory.

5.5. Komisja archiwalnej oceny dokumentacji.

Archiwum Państwowe w Kaliszu przynależy do Komisji Archiwalnej Oceny Dokumentacji w Poznaniu. Członkami Komisji są dyrektor APK dr Grażyna Schlender i Karol Andrzejewski. W posiedzeniach komisji uczestniczyła również kierownik Oddziału II Edyta Pietrzak

Tabela nr 26.

Posiedzenie	Tematyka
26 marca	Tematami komisji były: rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 7 października 2014 r. w sprawie utworzenia niektórych sądów rejonowych; zaopiniowanie wykazów podmiotów, których materiały archiwalne wchodziły w skład ewidencjonowanego niepaństwowego zasobu archiwalnego, z którymi planuje się nawiązać współpracę.
10 grudnia	Tematami komisji były: ustalenie zasad opracowania i zewidencjonowania materiałów archiwalnych przed przekazaniem do archiwów państwowych przez Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu; zaopiniowanie wniosków AP Leszno na brakowanie dokumentacji niearchiwalnej przechowywanej w magazynach AP Leszno.

5.6. Komisja zakupu archiwaliów.

W 2015 r. Archiwum kupiło żadnych materiałów archiwalnych.

Tabela nr 27.

Posiedzenie	Tematyka	liczba obiektów zakupionych
-	-	-

5.7. Konferencje naukowe.

13 listopada 2015 r., z inicjatywy Archiwum Państwowego w Kaliszu, zorganizowana została ogólnopolska konferencja popularno-naukowa pt. „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)”. Przedsięwzięcie to jest kontynuacją cyklu zapoczątkowanego w 2011 r. Wtedy tematem wiodącym były calisiana z okresu staropolskiego, XIX w. i okresu międzywojennego. Zeszłoroczna konferencja poświęcona była aktom dotyczącym Kalisza i ziemi kaliskiej wytworzonych w latach 1945-1989, a przechowywanych na terenie całej Polski. Cezura czasowa nie jest jednak sztywna. Nieco miejsca poświęcono także dokumentom z lat okupacji hitlerowskiej przechowywanym w Instytucie Pamięci Narodowej oraz tym pokomunistycznym, powstałym do 2005 r. Wiążą się one bowiem łańcuchem przyczynowo-skutkowym z właściwym zasobem aktowym lat 1945-1989. Obradom konferencyjnym towarzyszyła również promocja książki pod tym samym tytułem. Jest ona owocem wielomiesięcznej pracy prelegentów, a zarazem pierwszą na rynku wydawniczym pozycją na temat calisianów rozproszonych z lat mrocznego komunizmu. Konferencja odbyła się pod Honorowym Patronatem Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych dr. hab. Władysława Stępiaka, Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr. Łukasza Kamińskiego, Marszałka Województwa Kaliskiego Marka Woźniaka, Prezydenta Miasta Kalisza Grzegorza Sapińskiego, senatora RP wybranego w 1989 r. prof. dr. hab. Jerzego Pietrzaka, działacza opozycji i pierwszego Wojewody Kaliskiego Antoniego Pietkiewicza. Pośród gości znaleźli się m. in. zastępca Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych Ryszard Wojtkowski, ks. bp pomocniczy Diecezji Kaliskiej Łukasz Buzun; dyrektor Książnicy Pedagogicznej i prezes Kaliskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk prof. dr hab. Krzysztof Walczak; dyrektor Miejskiej Biblioteki Publicznej im. A. Asnyka Adam Borowiak; dyrektor Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu Dariusz Grodziński; dyrektor Archiwum Wojskowego w Oleśnicy ppłk Janusz Dudzik; senator RP wybrany w 1989 r. prof. dr hab. Jerzy Pietrzak; działacz opozycji i Wojewoda Kaliski Antoni Pietkiewicz; zastępca Naczelnika Wydziału Kultury i Sztuki, Sportu i Turystyki Urzędu Miejskiego w Kaliszu Urszula Bogaczyk reprezentująca władze miejskie Kalisza; inspektor WKSSiT UM w Kaliszu Anna Woźniak; Stanisław Małyszko z

Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu Delegatura w Kaliszu; przedstawiciele kaliskich stowarzyszeń i towarzystw m.in. Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Kaliszu, badacze najnowszej historii Kalisza, działacze „Solidarności”, darczyńcy i sympatycy APK; przedstawiciele mediów z „Ziemi Kaliskiej”, „Życia Kalisza”, TVP Poznań, Radia Centrum; młodzież z II Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki w Kaliszu współpracująca na co dzień z łódzkim oddziałem IPN. Konferencję prowadziła dyrektor Archiwum Państwowego w Kaliszu dr Grażyna Schlender i prof. dr hab. Krzysztof Strykowski.

Zasadniczą częścią spotkania było wygłoszenie referatów przez autorów artykułów zamieszczonych w wydawnictwie „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)”: Włodzimierza Janowskiego z Archiwum Akt Nowych w Warszawie; Łukasza Trznadla z Archiwum Wojskowego w Oleśnicy; Stanisława Kollera i Pawła Tomasika z Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie; Katarzynę Kalisz z Narodowego Archiwum Cyfrowego w Warszawie; Piotra Falkowskiego i Grzegorza Walisia z Archiwum Państwowego w Kaliszu; Zofię Wojciechowską z Archiwum Państwowego w Poznaniu; Piotra Orzechowskiego z IPN Oddział w Poznaniu, Roberta Rabieę z IPN Oddział w Łodzi. Referaty dotyczyły źródeł do historii Kalisza i ziemi kaliskiej wytworzonych przez: aparat bezpieczeństwa III Rzeszy Niemieckiej, potem bierutowskie organy represji, Służbę Bezpieczeństwa od 1956 r., Komendę Wojewódzką Milicji Obywatelskiej i od 1983 r. Wojewódzki Urząd Spraw Wewnętrznych w Kaliszu oraz wszechobecną partię PZPR.

Dr Grażyna Schlender zapromowała wydawnictwo towarzyszące konferencji, odsłaniające różne oblicza terroru lat 1945-1989. Książka doskonale pokazuje jak wyglądał Kalisz oczami sprawujących władzę: partii, bezpieki, wojska, prokuratury i sądów wojskowych. Wiele mówi także o działaniach ówczesnej opozycji: począwszy od żołnierzy AK zepchniętych do podziemia w latach 1945-1948, skończywszy na działaczach solidarnościowych w latach 80. XX w. Pomocą dla czytelnika będzie z pewnością bogaty aparat pomocniczy w postaci spisu ilustracji, spisu tabel i wykresów, wykazu skrótów, bibliografii, indeksu osobowego i rzeczowego. Dyrektor Archiwum Państwowego w Kaliszu wyraziła głęboką nadzieję na to, że publikacja będzie drogowskazem dla badaczy historii najnowszej naszego regionu i przyczyni się do powstania wyczerpującej publikacji na ten temat. Końcowym punktem programu było wykonanie wspólnych pamiątkowych fotografii i wręczenie przyjezdnym gościom egzemplarza wydawnictwa wraz z drobnymi pamiątkami z Kalisza.

Tabela nr 28. Konferencje z udziałem przedstawicieli archiwum.

rodzaj konferencji	tematyka	liczba referatów
krajowe	„Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)”	2

5.8. Projekty badawcze.

Archiwum nie brało udziału w projektach badawczych.

5.9. Współpraca w zakresie archiwoznawstwa.

Archiwum nie podejmowało współpracy w zakresie archiwoznawstwa.

5.10. Publikacje (wydane drukiem przez podmioty inne niż archiwum).

Tabela nr 29. Publikacje drukowane

Rodzaj publikacji	opis publikacji
książki autorskie	—
książki wydane pod redakcją naukową pracowników archiwum	—
edycje źródeł	—
katalogi wystaw	—
artykuły	<ol style="list-style-type: none"> 1. Andrzejewski Karol i Waliś Grzegorz, „Oddział Stowarzyszenia Archiwistów Polskich w Kaliszu” [w:] „Pięćdziesięciolecie Stowarzyszenia Archiwistów Polskich 1965-2015”, red. Krzysztof Strykowski, Warszawa 2015, s. 43-48 2. Bestian-Zajac Anna, „Narodziny oraz dwie pierwsze edycje Kaliskiego Archiwum Filmowego”, „Rocznik Kaliski”, t. 41, 2015, s. 133-150 3. Falkowski Piotr, „Źródła do dziejów NSZZ <i>Solidarność</i> w aktach Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej województwa kaliskiego”, „Rocznik Kaliski”, t. 41, 2015, s. 161-167 4. Schlender Grażyna, „Kaliska Ochotnicza Straż Pożarna w Polsce Ludowej” [w:] „Ochotnicza Straż Pożarna w Kaliszu 1864-2014”, red. Tadeusz Olejnik i Krzysztof Walczak, Kalisz 2014, s. 273-392 5. Schlender Grażyna, „Ochotnicza Straż Pożarna w Kaliszu w III Rzeczypospolitej” [w:] „Ochotnicza Straż Pożarna w Kaliszu 1864-2014”, red. Tadeusz Olejnik i Krzysztof Walczak, Kalisz 2014, s. 393-489
recenzje	Pietrzak Edyta, Inwentarza zespołu akt Naczelnik Powiatu Kaliskiego [Deutscher Kreischef in Kalisch] 1914-1918 [1919], Kalisz 2014. Rec. Piotr Falkowski, „Archiwista Polski”, nr 4 (80), 2015
sprawozdania, noty i komunikaty	—
biogramy	—

Przygotowano do druku biogram Romana Szczepaniaka do „Słownika biograficznego archiwistów polskich” oraz biogramy działaczy „S” do III tomu Encyklopedii „Solidarności”.

Tabela nr 30. Publikacje multimedialne

l.p.	forma	opis publikacji
1.	-	-

5.11. Podnoszenie kwalifikacji kadry.

Pracownicy AP Kalisz nie podnosili swoich kwalifikacji naukowych i zawodowych.

5.12. Udział we władzach instytucji naukowych i kulturalnych.

Od 2012 r. działa reaktywowane Stowarzyszenie Archiwistów Polskich Oddział w Kaliszu. W 2015 r. odbyły się dwa zebrania członków Oddziału. 20 marca 2015 r. w siedzibie Archiwum Państwowego w Kaliszu miało miejsce Walne Zebranie Członków kaliskiego Oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich. Zaprezentowano zagadnienia związane z wprowadzeniem przez Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych wskazówek metodycznych dotyczących zasad wartościowania, gromadzenia i porządkowania akt osobowych oraz z Ustawą Prawo o aktach stanu cywilnego. Na zebraniu podsumowano także działalność Oddziału w roku 2014, a w części wolnych wniosków poruszono kwestie związane odpowiedzialnością koordynatora czynności kancelaryjnych w jednostce oraz monitoringu środków masowego przekazu według jednolitych rzeczowych wykazów akt. 21 grudnia 2015 r. w siedzibie Archiwum Państwowego w Kaliszu odbyło się Walne Zebranie Członków kaliskiego Oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich. Tematami zebrania były bieżące informacje dotyczące spraw kancelaryjno-archiwalnych, a w szczególności zmiany do Ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (tekst jednolity: Dz. U. 2015 poz. 1446) oraz Rozporządzenie w sprawie klasyfikowania i kwalifikowania dokumentacji, przekazywania materiałów archiwalnych do archiwów państwowych i brakowania dokumentacji niearchiwalnej (Dz. U. 2015 poz. 1743). Przedstawiono także relacje z Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Delegatów SAP w Warszawie w dniach 17-18 września 2015 r.

W dniach 16 października – 20 listopada 2015 r. w siedzibie APK odbył się kurs kancelaryjno-archiwalny I stopnia zorganizowany przez Krajowe Centrum Edukacji Archiwalnej Stowarzyszenia Archiwistów Polskich Oddział w Kaliszu. W szkoleniu wzięło udział 19 pracowników z państwowych i niepaństwowych oraz samorządowych jednostek organizacyjnych. Celem kursu było przekazanie słuchaczom podstawowej wiedzy

teoretycznej z zakresu archiwistyki i spraw kancelarii oraz przyuczenie ich w ten sposób do pełnienia funkcji archiwisty zakładowego i referenta kancelaryjnego. Zapoznani zostali m.in. z prawnymi podstawami postępowania z dokumentacją, kwalifikacją archiwalną dokumentacji, organizacją pracy kancelaryjnej, organizacją i zakresem działania archiwum zakładowego. Dla kursantów przygotowane były również ćwiczenia z praktycznego posługiwania się wykazem akt, z archiwizacji materiałów archiwalnych i dokumentacji niearchiwalnej. Wykłady i zajęcia praktyczne prowadzone były przez pracowników Archiwum Państwowego w Kaliszu: Grażynę Schlender, Karola Andrzejewskiego, Grzegorza Walisia, Annę Bestian-Zajac, Krystynę Bęcą i Anetę Burchard.

Tabela nr 31.

nazwa instytucji	przedstawiciel archiwum	funkcja
SAP Oddział w Kaliszu	Karol Andrzejewski	prezes

5.13. Inne przedsięwzięcia, nieuwzględnione powyżej.

Pracownicy Archiwum uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez NDAP, instytucje zewnętrzne, w szkoleniach wewnętrznych oraz konferencjach, spotkaniach i zebraniach naukowych.

Dyrektor dr Grażyna Schlender, kierownicy Oddziałów: Iwona Janaczyk, Edyta Pietrzak i Grzegorz Waliś oraz pracownik nadzoru Karol Andrzejewski brali udział w szkoleniu on-line dotyczącym modelu zarządzania ryzykiem z wykorzystaniem narzędzia informatycznego e-RISK. Dyrektor APK dr Grażyna Schlender brała udział w cyklu szkoleń pod nazwą „Akademia Zarządzania Publicznego” zorganizowanych przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych i Krajową Szkołę Administracji Publicznej. Odbyły się 4 spotkania: dwa pt. „Trening kierowniczy Smart9 w narzędziach rozwoju” i „Trening kierowniczy Smart9 w codziennej praktyce” prowadzone były przez Tomasza Curleja i Mirosława Słowikowskiego i dwa pt. „Trening kierowniczy w administracji publicznej” prowadzone przez Radosława Hancewicza. Głównym celem szkoleń było doskonalenie kompetencji kierowniczych uczestników, a tym samym rozwój ich organizacji. Kierownik DAG Iwona Janaczyk uczestniczyła w cyklu szkoleń dla kadry kierowniczej średniego szczebla zarządzania nt. „Zamówienia publiczne i zarządzanie procesowe”, „Ocena okresowa – jak sprawić żeby nie była w urzędzie fikcją”, „Finanse publiczne”, „Udostępnianie, obsługa klienta”, „Ewidencja” oraz w szkoleniach pt. „Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w praktyce funkcjonowania sektora finansów publicznych”, „Kurs e-learning ABI

rozpoczęcie”. Kierownik DAG Renata Duda-Siwiak brała udział w szkoleniach: „Kurs e-learning ABI rozpoczęcie”, „Zasady ewidencjonowania majątku jednostki oraz prowadzenia inwentaryzacji na przykładzie systemu Progman Wyposażenie – warsztaty komputerowe”, „Progman-Kadry dla użytkowników początkujących”, „Nowe zasady w prawie pracy 2016. Umowy terminowe, uprawnienia związane z rodzicielstwem, dane osobowe i e-zwolnienia” oraz dotyczącym prezentacji funkcjonalności i zalet nowego systemu bankowości elektronicznej NBP. Główna księgowa Anna Lipińska uczestniczyła w szkoleniach nt.: „ABC wydatków strukturalnych – teoria i praktyka w pracy urzędnika”, „Lista płac 2015 r. Jak uniknąć błędów w naliczaniu wynagrodzeń?”, z zakresu ubezpieczeń społecznych, dotyczącym prezentacji funkcjonalności i zalet nowego systemu bankowości elektronicznej NBP oraz spotkaniu głównych księgowych archiwów państwowych. Justyna Wesołowska-Nowak – specjalista ds. kadr brała udział w szkoleniach pt. „Prawo pracy w 2015 r. z uwzględnieniem rewolucyjnych zmian w zakresie umów na czas określony oraz badań profilaktycznych, urlopów rodzicielskich, a także wykładni z zakresu urlopów wypoczynkowych i planowania czasu pracy” oraz dla pracowników komórek kadrowych archiwów państwowych. Katarzyna Sztandera – sekretarka uczestniczyła w szkoleniu pt. „Zasady ewidencjonowania majątku jednostki oraz prowadzenia inwentaryzacji na przykładzie systemu Progman Wyposażenie – warsztaty komputerowe”. Kierownik Oddziału I Grzegorz Waliś brał udział w spotkaniu dotyczącym projektu Archiwa Cyfrowe, w szkoleniach pt. „Zarządzanie procesowe oraz mapowanie procesów”, z zakresu użytkowania systemu NiKA, digitalizacji zasobu archiwalnego oraz dla osób realizujących w archiwach zadania z zakresu przygotowań obronnych. Edyta Pietrzak – kierownik Oddziału II uczestniczyła w spotkaniu pt. „Zarządzanie procesowe oraz mapowanie procesów”. Karol Andrzejewski – pracownik nadzoru brał udział w szkoleniach pt. „Zarządzanie procesowe oraz mapowanie procesów” oraz z zakresu redagowania treści dostępnej strony internetowej, użytkowania systemu NiKA, dla pracowników oddziałów nadzoru oraz spotkaniu dotyczącym prac nad znowelizowaniem ustawy o zasobie archiwalnym. Krystyna Bęcka – pracownik Oddziału II uczestniczyła w spotkaniu z zakresu udostępniania materiałów i wydawania zaświadczeń archiwalnych. Aneta Burchard – pracownik Oddziału I brała udział w XI Forum Wielkopolskich Konserwatorów Papieru i Skóry w Kórniku oraz szkoleniu konserwatorów archiwalnych.

W siedzibie APK zorganizowane było szkolenie z obsługi systemu sygnalizacji pożaru dla pracowników, w którym uczestniczyli Grażyna Schlender, Edyta Pietrzak, Grzegorz

Waliś, Iwona Janaczyk, Karol Andrzejewski, Justyna Wesołowska-Nowak, Alicja Nowak, Katarzyna Sztandera, Ilona Raczyńska, Jacek Raczyński.

W Archiwum organizowane były szkolenia wewnętrzne. W przeszkoleniu z zakresu obronności i stałego dyżuru brali udział pracownicy odpowiedzialni za ww. zadania tj. Edyta Pietrzak, Iwona Janaczyk, Katarzyna Sztandera, Aneta Burchard, Jacek Raczyński, Krystyna Bęcka, Renata Duda-Siwiak, Karol Andrzejewski i Anna Lipińska. W spotkaniu poświęconym udostępnianiu zasobu i wydawaniu zaświadczeń uczestniczyli pracownicy Oddziału II: Edyta Pietrzak, Anna Bestian-Zajac, Piotr Falkowski, Małgorzata Świdlikiewicz.

Pracownicy brali udział w konferencjach: Krystyna Bęcka nt. „Zabezpieczenia i udostępniania zasobów archiwalnych archiwów kościelnych”, „Komisje metodyczne archiwów państwowych – współczesna praktyka, zadania, potrzeby”, „Działalność naukowa archiwów państwowych w świetle zmian prawnych”. Grzegorz Waliś uczestniczył w zebraniu naukowym dotyczącym problematyki opracowania spuścizn archiwalnych w archiwach państwowych.

Dyrektor Archiwum dr Grażyna Schlender była członkiem Komisji powołanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu do przeprowadzenia konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej.

W siedzibie APK odbyło się spotkanie pracowników APK z agentem PZU S.A. nt. ubezpieczeń pracowniczych.

6. PUBLIKACJE

6.1. Ważniejsze publikacje własne

Tabela nr 32.

autor	tytuł	miejsce i rok wydania	rodzaj publikacji
oprac. Anna Bestian-Zajac, red. Grażyna Schlender	„Dziecko w archiwaliach”	Kalisz 2015	album
red. Grażyna Schlender	„Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)”	Kalisz 2015	Wydawnictwo towarzyszące ogólnopolskiej konferencji „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)”

Album pt. „Dziecko w archiwaliach” został wydany w ramach realizacji projektu wydawniczego dofinansowanego w 70% przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych. W kosztach wydawnictwa partycypował także Urząd Miejski w Kaliszu.

Wydawnictwo pt. „Calisiana rozproszone w archiwach polskich” ukazało się w ramach realizacji projektu wydawniczego dofinansowanego w 70% przez Naczelną Dyрекcję Archiwów Państwowych. W kosztach wydawnictwa partycypowała także Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Asnyka w Kaliszu.

6.2. Ważniejsze prace wydawnicze w toku.

Tabela nr 33.

autor	tytuł	rodzaj publikacji
Grzegorz Waliś	Przewodnik po zasobie Archiwum Państwowego w Kaliszu	przewodnik

W 2015 r. rozpoczęto wstępne prace na wydaniem Przewodnika po zasobie APK, opracowano dzieje aktotwórców dla 491 zespołów akt.

6.3. Nakłady na działalność wydawniczą.

4 626,38	zł
----------	----

7. PRZECHOWALNICTWO DOKUMENTACJI

7.1. Rozmiar zasobu dokumentacji niearchiwalnej

Tabela nr 34. Rozmiar dokumentacji ogółem i nabytków.

	Rozmiar łączny				nabytki			
	odpłatnie		nieodpłatnie		odpłatnie		nieodpłatnie	
	mb	j.	mb	j.	mb	j.	mb	j.
osobowa	91,96	18 309	17,75	8 025	0,35	13	0	0
placowa	107,91	2 869	4,45	39	1,71	72	0	0
inna	155,8	3 440	4,59	59	2,24	86	0	0
RAZEM	355,67	24 618	26,79	8 123	4,3	171	0	0

7.2. Wartość kontraktów na przechowywanie dokumentacji niearchiwalnej.

50	zł
----	----

Wśród przejętej dokumentacji większość stanowiły dopływy do akt firm MB Interior i Mostostal, których opłata za przechowywanie została uwzględniona w umowach zawartych w 2010 i 2013 r.

7.3. Depozyty - brak

Tabela nr 35

Podmiot deponująca	Wartość kontraktu
—	—

7.4. Informacje dodatkowe.

W roku sprawozdawczym, w zakresie dokumentacji osobowo-płacowej, wykonano 301 kwerend (wzrost o 36% w porównaniu z poprzednim rokiem), na potrzeby których wykonano 1722 wypisów (wzrost o 160%) i 1283 sztuk kserokopii (spadek o 20%).

W Punkcie Obsługi Klienta udzielono 615 informacji na miejscu i telefonicznych, część z nich miała kontynuację w wymienionych kwerendach, a w niektórych przypadkach kierowano klienta do innych instytucji.

8. KADRY

8.1. Stan zatrudnienia.

Tabela nr 36.

↓rodzaj działalności ↓	AP – centrala		Oddział w ...		Oddział w...	
	zatrudnienie					
	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
Archiwalna	9	10	—	—	—	—
Naukowa	—	—	—	—	—	—
Konserwacja	—	—	—	—	—	—
Administracja	2,75	3	—	—	—	—
Obsługa	6,5	7	—	—	—	—
Razem:	18,25	20	—	—	—	—
OGÓŁEM: AP centrala + Oddziały						

8.3. Stan wykształcenia pracowników.

Tabela nr 37.

Studia wyższe			studia podyplomowe		
archiwistyczne	historyczne	inne	archiwistyczne	historyczne	inne
6	2	—	1	—	1

8.4. Stażyści, praktykanci, wolontariusze.

W Archiwum praktykę archiwalną odbywała studentka Wydziału Historycznego Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu, która w ramach programu zapoznana została z podstawami prawnymi i zadaniami APK, wykonywała prace związane z porządkowaniem i inwentaryzacją materiałów archiwalnych, weryfikacją środków ewidencyjno-informacyjnych oraz uczestniczyła w pracach z zakresu profilaktyki archiwalnej.

Archiwum wystąpiło, jak co roku, do Powiatowego Urzędu Pracy w Kaliszu o zawarcie umowy o zorganizowanie stażu. W roku sprawozdawczym otrzymaliśmy jedną stażystkę. Do kaliskiej placówki zgłosiło się 3 wolontariuszy. Wspomagali oni pracę archiwistów w zakresie przeprowadzania kwerend, porządkowania i inwentaryzacji materiałów archiwalnych, weryfikacji środków ewidencyjno-informacyjnych oraz dostosowywania spisów zdawczo-odbiorczych do struktur baz danych funkcjonujących w Archiwum. Zajmowali się również pracami związanymi z zabezpieczaniem materiałów archiwalnych: czyszczeniem kart z kurzu, paginacją i znakowaniem akt pieczęcią własnościową Archiwum.

Tabela nr 38.

	liczba osób	czas pracy
stażyści	1	1032 H
praktykanci	1	120 H
wolontariusze	3	235 H
RAZEM	5	1387 H

9. SYTUACJA LOKALOWA, PRACE BUDOWLANE, FUNDUSZE POZABUDŻETOWE

9.1. Rezerwa magazynowa.

Tabela nr 39.

	Centrala AP	Oddział w ...	Oddział w ...
Powierzchnia magazynowa niezajęta przez akta	53,20 m ²	—	—
Metraż wolnych półek	1338	—	—
Metraż półek potrzebnych do zagospodarowania wolnej powierzchni	136,50	—	—

9.2. Obiekty użytkowane.

Tabela nr 40.

	Centrala AP	Oddział w ...	Oddział w ...
1	1 budynek – 62-800 Kalisz ul. Poznańska 207	—	—

9.3. Prace budowlano-remontowe.

Tabela nr 41.

	skala prac	opis prac	obiekt
1	drobne (do 50 tys. zł)	<ul style="list-style-type: none"> - prace remontowe platformy dla osób niepełnosprawnych, obejmujące: wymianę instalacji elektrycznej, remont drzwi szybowych, wymianę zespołu czujników bezpieczeństwa oraz malowanie platformy szybu, - remont pomieszczeń magazynowych w piwnicy – wyeliminowanie zawilgocenia ścian metodą iniekcji i naprawa tynków wraz z wykonaniem izolacji fundamentów na zewnątrz budynku. - remont schodów zewnętrznych, prowadzących do magazynów, obejmujący rozebranie okładzin schodów z płytek ceramicznych, wyrównanie podłoża, położenie izolacji i nowych okładzin w postaci płytek antypoślizgowych oraz malowanie poręczy, - remont schodów zewnętrznych prowadzących do pokoju gościnnego, na który składało się rozebranie okładzin schodów z płytek ceramicznych, wyrównanie podłoża, położenie izolacji i nowych okładzin w postaci płytek antypoślizgowych a także malowanie elementów metalowych. 	Budynek Archiwum
2	średnie (50-200 tys. zł)	—	—
3	duże (powyżej 200 tys. zł)	—	—

Ogólnie na prace remontowe w siedzibie APK wydano 74 999,90 zł. W zakresie modernizacji obiektu zakupiono i zainstalowano klimatyzację w pracowni naukowej. Koszt wyniósł 6 642 zł. Dodatkowo wymieniono w pracowni świetlówki zwykłe na ledowe. Koszt wyniósł 2 700 zł.

9.4. Środki pozabudżetowe.

Tabela nr 42.

	kwota w tys. zł	
stan na początek roku	38 413,75	
stan na koniec roku	38 463,75	
przychody w ciągu roku	50,00	
wydatki w ciągu roku	0	

10. OGÓLNA OCENA PRACY ARCHIWUM

Wyniki pracy Archiwum można uznać za dobre. Plan w zakresie przejęcia materiałów archiwalnych (4 000 j.a., 51,7 m.b.) został przekroczony. Kaliski zasób wzbogacił się o 8 674 j.a. (97,03 m.b.). Spowodowane to było nieplanowanym przejęciem akt sądowych. Wyjątkowo dużo zgromadzono akt organizacji społecznych (4 zlikwidowanych i jednej działającej) oraz administracji specjalnej. Kontynuowano pozyskiwanie darów od osób prywatnych. Tradycyjnie, jak co roku, w ramach Marcowego Maratonu Archiwalnego zorganizowano spotkanie z darczyńcami, którzy byli często imiennie zapraszani także na inne imprezy (np. z cyklu Archiwa Rodzinne). Informacje o darczyńcach i ich darach ukazują się nie tylko na stronie internetowej placówki, ale także w miejscowych mediach. Dzięki temu Archiwum pozyskuje stale, co roku, niekiedy od tych samych osób, interesujące archiwalia wykorzystywane głównie w działalności wydawniczej i popularyzatorskiej. Nie udało się przejąć na zasób znajdujących się poza ewidencją 300 j.a. (2,5 m.b.) dopływów do akt sądów w Krotoszynie z XIX-XX w. Związane to było z absencją pracownika.

W 2015 r. wykonano prace ewidencyjno-informacyjne: aktualizowano i uzupełniano na bieżąco środki ewidencyjne zasobu Archiwum (SEZAM, kartotekę i komputerowe bazy danych) i zaktualizowano komputerową bazę PRADZIAD. Sporządzono 642 nowe opisy zespołów wprowadzonych do baz danych i systemów m.in. uzupełniono 491 kart zespołów – rubryka 14 (m.in. akta PZPR) na planowane 450. Na planowane 4 000 nowych opisów jednostek archiwalnych sporządzono 8 674 oraz na planowane 5 274 opisy jednostek zmodyfikowano 5 302.

W ostatnim tygodniu listopada 2015 r. kaliskie archiwum udostępniło swoje pomoce ewidencyjne (inwentarze, spisy zdawczo-odbiorcze) dla 219 zespołów archiwalnych obejmujących 45 073 j.a. na Europejskim Portalu Archiwalnym. Wśród nich są m.in. wszystkie akta metrykalne i stanu cywilnego, Akta miasta Kalisza, Naczelnik Powiatu Kaliskiego z okresu I wojny światowej czy Wojewódzki Urząd Statystyczny w Kaliszu.

W okresie sprawozdawczym na planowane 5 574 j.a. (12,13 m.b.) opracowano całkowicie 3 724 j.a., 18,86 m.b., zinwentaryzowano 4 322 j.a., 7,06 m.b. Nie udało się ukończyć zaplanowanego opracowania akt Sądu Grodzkiego w Jarocinie ([1883] 1929-1939 [1948]). Akta zostały zinwentaryzowane i w 2016 r. zespół zostanie przedłożony do zatwierdzenia na Komisji Metodycznej. Nie udało się uporządkować i zewidencjonować planowanych 300 j.a. (2,5 m.b.) dopływów do akt sądów w Krotoszynie z XIX-XX w. Uporządkowano natomiast i zewidencjonowano akta pochodzące z darów i z organizacji społecznych, łącznie 760 j.a. (7,06 m.b.).

W 2015 r. kontynuowano prace związane z indeksowaniem ksiąg metrykalnych. W okresie sprawozdawczym zindeksowano księgi metrykalne z zespołu Akta stanu cywilnego Parafii Rzymskokatolickiej Dobrzec. Ogółem sporządzono 5 805 rekordów na zaplanowane 5 500.

Priorytetem w zakresie profilaktyki było dokończenie prac przy kartotece ewidencyjno-adresowej Kalisza z lat 1931-1951. W roku sprawozdawczym przepakowano i spaginowano 137 j.a. (355 417 stron). Łącznie w ciągu 4 ostatnich lat zabezpieczono 310 j.a. (80 m.b.), a prace porządkowo-profilaktyczne obejmowały takie czynności jak: sprawdzenie prawidłowości ułożenia kart (według alfabetu) i w razie potrzeby ich uporządkowanie, odkurzenie kart, oznakowanie pieczętką własnościową, paginację (511 892 stron) oraz przepakowanie w pudła bezkwasowe. W przyszłości planowane jest odkwaszenie kart oraz ich digitalizacja. Równocześnie prace profilaktyczne, głównie pakowanie, prowadzone były w stosunku do nowoprzejmowanych akt. Podczas przejmowania akt hipotecznych przy okazji natłuszczono skórzane oprawy ksiąg (291 j.a.). Wszystkie nabytki, podobnie jak akta udostępniane w pracowni naukowej, zostały oznakowane pieczętką własnościową (11 718 j.a.). Spaginowano, poza kartoteką miasta Kalisza, 81 316 stron dokumentów.

W konserwacji właściwej skupiono się na konserwacji, łącznie z odkwaszaniem, ksiąg metrykalnych przewidzianych do digitalizacji. Na zaplanowane 110 j.a., 3000 kart konserwacji właściwej poddano 63 j.a., 2 100 kart. Niewykonanie planu związane było z dokończeniem prac przy wspomnianej kartotece ewidencyjno-adresowej Kalisza. Z kolei w ramach konserwacji masowej przekazano do Archiwum Akt Nowych akta Naczelnika

Powiatu Kaliskiego z lat 1914-1918 [1919], 347 j.a. Jak co roku kupowano materiały do konserwacji i profilaktyki (opakowania bezkwasowe, bibułkę japońską, filmoplast, filtry do nawilżaczy i oczyszczaczy powietrza). W pracowni konserwatorskiej zamontowano filtr węglowy.

Kontynuowano digitalizację zasobu Archiwum. W ramach działań statutowych i usługi zewnętrznej cyfryzacji na planowane 375 j.a. (92 477 skanów) poddano 417 j.a. (102 669 skanów) głównie akt metrykalnych i stanu cywilnego. W ramach usługi zewnętrznej zeskanowano więcej ksiąg niż przewidziano w planie na 2015 r. Związane to było z niższą stawką, którą firma INCO zaoferowała za wykonanie 1 skanu. Pliki wzorcowe zostaną przekazane do Centralnego Repozytorium w NAC. Pliki użytkowe zostały udostępnione pracownikom oraz użytkownikom w pracowni naukowej.

W 2015 r. Archiwum nadzorowało 164 jednostki organizacyjne. Spośród nadzorowanych jednostek organizacyjnych 80 to państwowe jednostki organizacyjne (w tym 56 to urzędy stanu cywilnego), a 84 to organy samorządu terytorialnego wraz z samorządowymi jednostkami organizacyjnymi. Przeprowadzono 30 kontroli ogólnych i 20 problemowych. Nie zrealizowano 15 kontroli ogólnych i problemowych (zaplanowanych na listopad i grudzień 2015 r.) i zgodnie z pismem Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z 2 listopada 2015 r. przeniesiono je na 2016 r. Wydano 209 zgód dla państwowych i samorządowych jednostek organizacyjnych na wybrakowanie 4 683,77 m.b. dokumentacji niearchiwalnej. Pozytywnie zaopiniowano 7 wniosków o wybrakowanie (128,49 m.b.) dokumentacji niearchiwalnej złożonych przez niepaństwowe i niesamorządowe jednostki organizacyjne. Zatwierdzono 93 przepisy kancelaryjno-archiwalnych, z czego 86 przepisów nienadzorowanych jednostek organizacyjnych.

W 2015 r. Archiwum realizowało wytyczne Zarządzenia Nr 16 Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych z dnia 10 grudnia 2012 r. w sprawie współpracy archiwów państwowych z podmiotami, których materiały archiwalne wchodzą w skład ewidencjonowanego niepaństwowego zasobu archiwalnego m.in. opracowano wykaz 57 podmiotów, udzielono trzech konsultacji Wielkopolskiej Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej w Jarocinie, przeprowadzono kilkugodzinne szkolenia kancelaryjno-archiwalne, przejęło materiały archiwalne 5 organizacji społecznych.

W 2015 r. zmniejszyła się znacznie liczba akt udostępnionych w pracowni naukowej o około 25 % w stosunku do 2014 r. (8 963 – 2014 r., 6 777 – 2015 r.). Zauważalny jest także spadek liczby odwiedzin w pracowni w celu skorzystania z materiałów archiwalnych. W 2014 r. było 934 osób, a w 2015 r. tylko 810. Zwiększyła się liczba zgłoszonych wniosków na

korzystanie z materiałów archiwalnych o ok. 1 % (2014 – 453, 2015 – 461). Ilość kwerend archiwalnych, w stosunku do 2014 r., zwiększyła się o ok. 4% (2014 – 965, 2015 – 987). Tak, jak i w ubiegłym roku największy procent załatwianych kwerend w Archiwum stanowią kwerendy genealogiczne tj. 48%. Drugą, co do wielkości grupą kwerend przeprowadzanych przez Archiwum są kwerendy na potrzeby urzędów (30%). Wzrosła liczba kwerend o charakterze naukowym. W zakresie dokumentacji osobowo-płacowej, wykonano 301 kwerend (wzrost o 36% w porównaniu z poprzednim rokiem), na potrzeby których wykonano 1722 wypisy (wzrost o 160%) i 1283 sztuk kserokopii (spadek o 20%).

W Archiwum (Punkt Obsługi Klienta, sekretariat, pracownicy Oddziału II) udzielono 2 332 informacji na miejscu i telefonicznych, część z nich miała kontynuację w wymienionych kwerendach, a w niektórych przypadkach kierowano klienta do innych instytucji.

Archiwum prowadziło również działalność popularyzatorską. Zaprezentowało 14 wystaw, w tym 5 w siedzibie APK: „Rodzina z tradycjami kolejarskimi”, „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce”, „Kalisz w okresie okupacji niemieckiej”, „Dziecko w archiwaliach”, „Życie w Kaliszu i regionie kaliskim w trudnych realiach lat 1945-1989”, 2 poza siedzibą: w kaliskim ratuszu wystawa wybranych najlepszych prac konkursowych „Ad fontes!” i w Forum-Synagoga w Ostrowie Wlkp. „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.” oraz 7 wystaw on-line m.in. Karnawał – czas zabawy i beztroski”, „Kobieta zmienną jest...”, „Kolejarska rodzina Wojtczaków”, „Ad fontes! 2015”, „Ostrów Wielkopolski – gorące lato 1980 r.”, „Rodzina Wiłkomirskich i ich związki z Kaliszem” oraz w serwisie www.youtube.pl zaprezentowano filmy nakręcone przez laureatów konkursu „Ad fontes!”.

W ramach prowadzonej działalności edukacyjnej Archiwum zorganizowało konkurs „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”. W tym roku obowiązywały następujące tematy: Kalisz w czasie okupacji hitlerowskiej; Kaliskie więzienie; Michał Daragan – życzliwy gubernator i jego dokonania; Sylwetka współczesnego, lokalnego patrioty; Plac Św. Józefa. W Archiwum kontynuowało spotkania z archiwistami rodzinnymi. W ramach cyklu „Moje Archiwum Rodzinne” odbyły się 2 prelekcje. Działał również punkt konsultacyjny „Archiwa rodzinne”. W marcu – w „Miesiącu Archiwum” przeprowadzono „IV Marcowy Maraton Archiwalny”, podczas którego miało miejsce m.in. spotkanie z Witoldem Banachem dyrektorem Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, spotkanie z darczyńcami, otwarcie wystawy pt. „Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce”. W czerwcu przygotowano obchody „Międzynarodowego Dnia Archiwów” m.in. otwarto wystawę pt. „Dziecko w archiwaliach”, która połączona została z promocją okolicznościowego albumu,

odbyło się spotkanie z rodziną Wiłkomirskich w kaliskim ratuszu połączone z prezentacją multimedialną, podsumowano konkursu „Ad fontes! Odkrywamy tajemnice Kalisza i regionu kaliskiego”. Kaliska placówka we współpracy ze Stowarzyszeniem *Kalisz Literacki* kontynuowała realizację projektu pt. „Kaliskie Archiwum Filmowe”, którego celem jest ocalenie od zapomnienia wspomnień na temat realiów życia w Polsce Ludowej. Wspomnienia te utrwalone zostały na nośnikach audiowizualnych. Pracownicy przeprowadzili lekcje archiwalne m.in. nt. działalności APK, Kalisza w okresie zaboru rosyjskiego, życia codziennego w realiach PRL w Kaliszu i regionie kaliskim czy dotyczące lokalnych bohaterów na potrzeby Wielkopolskiej Dziecięcej Encyklopedii Wielkopolan. Lekcje połączone były ze zwiedzaniem Archiwum i wystaw oraz pokazami konserwatorskimi. Dodatkowo lekcje archiwalne prowadzone były poza siedzibą kaliskiej placówki i dotyczyły życia codziennego w PRLu w oparciu o filmy III. edycji Kaliskiego Archiwum Filmowego.

W 2015 r. ukazały się dwie nowe publikacje: „Dziecko w archiwaliach” opracowanie Anny Bestian-Zajac i „Calisiana rozproszone w archiwach polskich (1945-1989)” pod redakcją Grażyny Schlender. W minionym roku wydana została monografia „Kaliska Ochotnicza Straż Pożarna 1864-2014”, w której opracowaniu brała udział dyrektor APK Grażyna Schlender.

Ogółem Archiwum przeprowadziło 147 przedsięwzięć popularyzatorskich, w tym 71 audycji radiowych, 6 audycji telewizyjnych, 8 publikacji tradycyjnych, 4 prezentacje multimedialne, 14 wystaw, 44 spotkania edukacyjne i inne przedsięwzięcia popularyzatorskie. Ogólnie, z działalnością APK na różnym polu, zetknęło się 831 uczniów. Są to wymierne efekty zaplanowanej i przemyślanej pracy, która w przyszłości powinna zaowocować jeszcze lepszymi wynikami.

Wydział Pedagogiczno-Artystyczny UAM w Kaliszu, w związku z projektowanym otwarciem nowego kierunku studiów Dokumentalistyka i zarządzanie informacją, specjalność Kancelarie i archiwa zakładów, instytucji i organizacji, zwróciły się do Archiwum z ofertą współpracy, w ramach której w kaliskiej placówce miałyby się odbywać zajęcia-warsztaty dla studentów. Projekt jest w fazie przygotowań i musi być zaakceptowany przez Senat uczelni i zatwierdzony przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zajęcia ze specjalności archiwalnej planowane są na drugie półrocze 2017 r.

W roku sprawozdawczym ukończono prace porządkowo-ewidencyjne w archiwum zakładowym. Zgodnie z *Zarządzeniem Naczelnego Dyrektora Archiwów Państwowych nr 18 z 21 grudnia 2012 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitego rzeczowego wykazu akt i instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych w archiwach*

państwowych przejrano zasób archiwum zakładowego i przeprowadzono ponowną kwalifikację do kategorii archiwalnych jednostek, które miały niższą wartość archiwalną lub krótszy okres przechowywania. Dodatkowo wszystkie akta zostały przepakowane w teczki bezkwasowe. Skorygowane zostały również środki ewidencyjne archiwum zakładowego. Obok środków ewidencyjnych w formie papierowej wykorzystywane są narzędzia informatyczne do obsługi dokumentacji – baza Archiwum zakładowe.

W minionym roku w Archiwum pracowało 3 wolontariuszy (235 godzin), 1 stażysta (1032 godzin) i odbyła się 1 praktyka studencka (120 godzin). Wolontariusze i stażysta wspomagali pracę archiwistów w zakresie przeprowadzania kwerend, porządkowania i inwentaryzacji materiałów archiwalnych, weryfikacji środków ewidencyjno-informacyjnych oraz dostosowywania spisów zdawczo-odbiorczych do struktur baz danych funkcjonujących w Archiwum. Zajmowali się również pracami związanymi z zabezpieczaniem materiałów archiwalnych: czyszczeniem kart z kurzu, paginacją i znakowaniem akt pieczęcią własnościową Archiwum. Praktykant zapoznawał się z podstawami prawnymi i zadaniami APK, wykonywał prace związane z porządkowaniem i inwentaryzacją materiałów archiwalnych, weryfikacją środków ewidencyjno-informacyjnych oraz uczestniczył w pracach z zakresu profilaktyki archiwalnej.

Pracownicy Archiwum uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez NDAP, instytucje zewnętrzne oraz w szkoleniach wewnętrznych. Kadra kierownicza brała udział w szkoleniach zewnętrznych dotyczących m.in. modelu zarządzania ryzykiem z wykorzystaniem narzędzia informatycznego e-RISK (on-line), zamówień publicznych i zarządzania procesowego, wydatków strukturalnych, oceny okresowej w urzędzie, funkcjonowania sektora finansów publicznych, zarządzania procesowego i mapowania procesów, środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, z zakresu użytkowania systemu NiKA oraz z zakresu digitalizacji zasobu archiwalnego. Dyrektor APK uczestniczył w cyklu 4 szkoleń, których głównym celem było doskonalenie kompetencji kierowniczych uczestników, a tym samym rozwój ich organizacji. Pracownicy uczestniczyli również w szkoleniach zewnętrznych w zakresie prawa pracy w 2016 r., obsługi systemu sygnalizacji pożaru, redagowania strony internetowej, zasad ewidencjonowania majątku jednostki oraz prowadzenia inwentaryzacji na przykładzie systemu Progman Wyposażenie, kadr i płac (e-learning) oraz nadzoru archiwalnego. W Archiwum organizowane były szkolenia wewnętrzne m.in. dotyczące obronności, stałego dyżuru, udostępniania zasobu i wydawania zaświadczeń. Pracownicy brali udział w spotkaniach organizowanych przez NDAP m.in. dotyczących projektu Archiwa Cyfrowe, prac nad znowelizowaniem ustawy o

zasobie archiwalnym, a także w zebraniu naukowym nt. problematyki opracowania spuścizn archiwalnych w archiwach państwowych, w konferencjach pt.: „Komisje metodyczne archiwów państwowych – współczesna praktyka, zadania, potrzeby”, „Działalność naukowa archiwów państwowych w świetle zmian prawnych”, „Zabezpieczanie i udostępnianie zasobów archiwalnych archiwów kościelnych” oraz w spotkaniu konserwatorów. Dodatkowo pracownik ds. zabezpieczania zasobu uczestniczył w XI Forum Wielkopolskich Konserwatorów Papieru i Skóry w Kórniku. Dyrektorka Archiwum dr Grażyna Schlender była członkiem Komisji powołanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu do przeprowadzenia konkursu na kandydata na stanowisko dyrektora Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej. Pracownicy Archiwum brali udział w kwartalnych zebraniach pracowniczych, na których omawiana była analiza działalności APK, sprawy pracownicze, w wystawach oraz w spotkaniu z agentem PZU S.A. nt. ubezpieczeń pracowniczych.

W 2015 r. wprowadzono kilka uregulowań w działalności APK. Najistotniejsze z nich to: Zarządzenie nr 4/2015 w sprawie zasad rozliczania i księgowania wydatków budżetowych wg kryteriów budżetu zadaniowego, Zarządzenie Nr 6/2015 w sprawie wprowadzenia Procedury adaptacji nowo zatrudnionego pracownika będącego członkiem korpusu służby cywilnej do pracy w Archiwum Państwowym w Kaliszu, Zarządzenie Nr 7/2015 w sprawie przeprowadzania badań zadowolenia klientów z usług świadczonych przez Archiwum Państwowe w Kaliszu, dzięki któremu będzie można określić słabe obszary działalności oraz wprowadzić rozwiązania wpływające na poprawę jakości świadczonych usług, Zarządzenie Nr 8/2015 w sprawie dokonywania opisów i wartościowania stanowisk pracy, Zarządzenie nr 15/2015 w sprawie ustalenia zasad komunikacji wewnętrznej w archiwum, Zarządzenie nr 18/2015 w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji, Zarządzenie nr 19/2015 w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji Biblioteki, Zarządzenie nr 21/2015 w sprawie warunków i sposobu przeprowadzania pierwszej oceny i ocen okresowych członków korpusu służby cywilnej oraz Zarządzenie Nr 16/2015 w sprawie wprowadzenia Procedury przeprowadzania rozmów końcowych z pracownikami, którzy poinformowali Dyrektorkę o zamiarze zakończenia pracy w Archiwum. Wiedza uzyskana w trakcie rozmów końcowych przyczyni się do podjęcia działań zapobiegających rezygnacji z pracy osób o kwalifikacjach pożądanych przez Archiwum oraz w nim zdobytych. Pozwoli także zapobiegać patologiom zawodowym oraz dostarczy informacji na temat poziomu zarządzania komórkami organizacyjnymi.

W 2011 r. w Archiwum wprowadzone zostały procedury kontroli wewnętrznej. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 3 audyty i dotyczyły one stanu apteczek znajdujących się w Archiwum, właściwego przepływu informacji oraz terminowości

przeprowadzania przeglądów związanych z funkcjonowaniem urzędu. Przeprowadzono również inwentaryzację majątku APK i biblioteki. W Archiwum w roku sprawozdawczym powołano m.in. Komisję do przeprowadzenia przeglądu składników majątku APK oraz przeniesienia składników majątku na ewidencję pozaksięgową i Zespół ds. uaktualnienia opisów stanowisk pracy w służbie cywilnej.

W minionym roku przeprowadzone zostały prace remontowe w siedzibie Archiwum. Wyremontowano: platformę dla osób niepełnosprawnych (prace dotyczyły wymiany instalacji elektrycznej, remont drzwi szybowych, wymianę zespołu czujników bezpieczeństwa oraz malowanie platformy szybu); pomieszczenia magazynowe w piwnicy w celu wyeliminowania zawilgocenia ścian metodą iniekcji i naprawę tynków wraz z wykonaniem izolacji fundamentów na zewnątrz budynku: schody zewnętrzne prowadzące do magazynów (prace obejmowały rozebranie okładzin schodów z płytek ceramicznych, wyrównanie podłoża, położenie izolacji i nowych okładzin w postaci płytek antypoślizgowych oraz malowanie poręczy); schody zewnętrzne prowadzące do pokoju gościnnego (rozebrano okładziny schodów z płytek ceramicznych, wyrównano podłoże, położono izolację i nowe okładziny w postaci płytek antypoślizgowych, a także wymalowano elementy metalowe).

W trakcie ubiegłego roku przeprowadzono w Archiwum konieczne przeglądy, takie jak przeglądy instalacji alarmowych, kominiarskie oraz instalacji elektrycznej i odgromowej.

W 2015 r. podjęto działania w zakresie realizacji zapisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o efektywności energetycznej (Dz. U. 2011.94.551): przeprowadzono audyt energetyczny, zainstalowano klimatyzację i wymieniono świetlówki zwykłe na ledowe w pracowni naukowej.

W roku sprawozdawczym Archiwum było wspierane przez następujących sponsorów: Urząd Miejski w Kaliszu, Starostwo Powiatowe w Kaliszu, Polskie Towarzystwo Historyczne Oddział w Kaliszu, Muzeum Okręgowe Ziemi Kaliskiej, Miejską Bibliotekę Publiczną im. Adama Asnyka w Kaliszu, Książnicę Pedagogiczną w Kaliszu, Bibliotekę Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego w Kaliszu UAM w Poznaniu, Zakład Karny w Kaliszu, Stowarzyszenie im. Haliny Sutarzewicz w Kaliszu, firmę EDYTOR Sławomir Woźniak, firmę AIDIL Usługi Edytorskie Lidia Łyszczak.

Dyrektor
Archiwum Państwowego w Kaliszu
dr Grażyna Schlender

Kalisz, dnia 28 stycznia 2016 r.